TAHARA

KSIĘGA OCZYSZCZENIA

Według hanafi fiqh
Na podstawie Nur al-Idah I
Maraqi al-Falah Hasana
Szurunbulaliego

Kolektyw
Polskich
Muzułmanów

Kolektyw Polskich Muzułmanów

Kolektyw Polskich Muzułmanów, Styczeń 2026

https://bit.ly/kolektywpolskichmuzulmanow

Niniejsza publikacja jest udostępniona na licencji

Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

- Dzielenie się — kopiuj i rozpowszechniaj utwór w dowolnym medium i formacie
- Licencjodawca nie może odwołać udzielonych praw, o ile są przestrzegane warunki licencji.

Na następujących warunkach:

- Uznanie autorstwa — Utwór należy odpowiednio oznaczyć , podać link do licencji i wskazać jeśli zostały dokonane w nim zmiany . Możesz to zrobić w dowolny, rozsądny sposób, o ile nie sugeruje to udzielania prze licencjodawcę poparcia dla Ciebie lub sposobu, w jaki wykorzystujesz ten utwór.
- Użycie niekomercyjne — Nie należy wykorzystywać utworu do celów komercyjnych
- Bez utworów zależnych — Remiksując, przetwarzając lub tworząc na podstawie utworu, nie wolno rozpowszechniać zmodyfikowanych treści.
- Brak dodatkowych ograniczeń — Nie możesz korzystać ze środków prawnych lub technologicznych , które ograniczają innych w korzystaniu z utworu na warunkach określonych w licencji.

Uwaga! Ten dokument zawiera linki do innych stron internetowych osób trzecich. Takie linki służą wyłącznie wygodzie czytelnika. Kolektyw Polskich Muzułmanów i jego członkowie nie rekomendują ani nie popierają treści stron internetowych osób trzecich. Informacje i źródła dostępne w tym dokumencie służą wyłącznie celom ogólnoinformacyjnym. Informacje na tych stronach internetowych mogą nie stanowić najnowszych informacji.

SPIS TREŚCI

O Kolektywie Polskich Muzułmanów 6
Imam asz-Szurunbulali 7
Terminologia fiqh użyta w tym podręczniku 9
Dlaczego zaczyna się naukę fiqh od tahary? 11
Matn (oryginał) nur al-idah 12
Andżas (nieczystość) 14
Matn (oryginał) nur al-idah 14
Rodzaje nieczystości 15
Nadżasa haqiqi (Prawdziwa nieczystość) 16
Kiedy nadżasa ghaliza (ciężka) i nadżasa chafifa (lekka) są usprawiedliwione 17
Cechy nieczystości 18
Zasady przechodzenia nieczystości z jednego przedmiotu na drugi 18
Oczyszczenie z nadżasy 19
Scenariusze z życia (nadżasa haqiqi) 21
Nadżasa hukmi (prawna nieczystość) 23
Stan mniejszej nieczystości – hadath 23
Stan większej nieczystości seksualnej - dżanaba 23
Stan większej nieczystości krwawienia u kobiet - hajd i nifas 24
Scenariusze z życia (nadżasa hukmi) 24
Rodzaje wody 27
Matn (oryginał) nur al-idah 27
Su'r – woda, z której napiło się zwierzę 30
Scenariusze z życia (woda) 31
Istindża (obmywanie się po wizycie w toalecie) 34
Matn (oryginał) nur al-idah 34
Warunki przed zrobieniem istindża 35
Jak wykonać istindża 36
Wyróżnione sunny istindży (sunna mu'akkada) 37
To, co jest zabronione (haram) 38
To, co jest niezalecane (makruh) 38
Etykieta załatwiania potrzeb fizjologicznych 39
Praktyczne porady dla muzułmanów 40
Woda vs. papier toaletowy 41
Bidety 43

Sunan al-fitrah (akty naturalnej czystości) 45
Akty sunan al-fitra 46
Łudu (mała ablucja) 48
Matn (oryginał) nur al-idah 48
Kiedy łudu jest obowiązkowe (fard), kiedy potrzebne (ładżib), a kiedy zalecane (mandub) 50
Rzeczy unieważniające łudu 54
Rzeczy które nie unieważniają łudu 56
Obowiązkowe części łudu (arkan) 57
Wyróżnione sunny łudu (sunna mu'akkada) 58
Techniczne pytania 60
Warunki ważności łudu 63
Etykieta łudu (adab) 64
Zniechęcane (makruh) czynności w łudu 64
Chroniczne wydzieliny ('udthr) 65
Scenariusze z życia (Łudu) 66
Ghusl (duża ablucja) 69
Matn (oryginał) nur al-idah 69
Kiedy ghusl jest obowiązkowy 70
Kiedy ghusl jest sunną 71
Kiedy ghusl jest zalecany (mandub) 72
Kiedy ghusl nie jest obowiązkowy 72
Obowiązkowe części ghusl (arkan) 73
Wyróżnione sunny ghusl (sunna mu'akkada): 74
Etykieta ghusl (adab) 76
Zniechęcane (makruh) czynności w ghusl 76
Scenariusze z życia (ghusl) 77
Jak rozróżnić wydzieliny z miejsc intymnych 79
Scenariusze z życia (wydzieliny z miejsc intymnych) 80
Tajammum (sucha ablucja) 82
Matn (oryginał) nur al-idah 82
Okoliczności dozwalające tajammum 85
Warunki ważności tajammum 87
Obowiązkowe części tajammum (arkan) 88
Modlitwa z tajammum 88
Ładżib rzeczy do tajammum 89
Scenariusze z życia (tajammum) 89
Chuffy (przecieranie skarpetek) 92
Matn (oryginał) nur al-idah 92

Warunki, które pozwalają na przecieranie chuff/skarpet) 93
Limit czasowy noszenia chuff 94
Części fard (obowiązkowe) i sunna przy przecieraniu chuff 96
Rzeczy unieważniające przecieranie chuff 97
Czego nie można przecierać 97
Czy moje skarpetki nadają się do przecierania (chuff)? 98
Scenariusze z życia (przecieranie chuff) 99
Przecieranie gipsu, bandaża i tym podobne 102
Fard (obowiązkowe) czy Ładżib (potrzebne)? 102
Jak przetrzeć gips/bandaż 102
Limit czasowy przecierania gipsu/bandaża 103
Zdjęcie/zsunięcie się gipsu/bandaża 103
Scenariusze z życia (przecieranie gipsu/bandaża) 104
Hajd, nifas, istihada (miesiączka, krwawienie poporodowe i nieregularne) 106
Matn (oryginał) nur al-idah 106
Hajd – krwawienie miesiączkowe 108
Dojrzałość płciowa 108
Długość krwawienia miesiączkowego 108
Długość okresu czystości (thuhr) 109
Nifas – krwawienie poporodowe 109
Istihada – nieregularne krwawienie 110
Co robić w przypadku istihady? 111
Podstawowy sposób liczenia długości trwania hajd 112
Kobieta, która ma regularną długość miesiączki (hajd) 113
Zabronione aktywności podczas krwawienia hajd i nifas 114
Hadisy o kobietach w stanie hajd i nifas za czasów proroka 116
Dodatkowe uwagi do hajd i nifas 117
Scenariusze z życia (hajd, nifas, istihada) 118

O KOLEKTYWIE POLSKICH MUZUŁMANÓW

Kolektyw Polskich Muzułmanów to oddolna inicjatywa zrzeszająca Polaków wyznających islam, mieszkających w Polsce i poza jej granicami. Naszym celem jest tworzenie przestrzeni dialogu, edukacji i wzajemnego wsparcia, a także przybliżanie społeczeństwu polskiemu zasad islamu oraz codzienności muzułmanek i muzułmanów. Przygotowujemy materiały, tłumaczenia i dokumenty, które pomagają lepiej zrozumieć wartości, praktyki religijne i potrzeby naszej społeczności.

Kolektyw
Polskich
Muzułmanów

IMAM ASZ-SZURUNBULALI

Imam Hasan ibn 'Ammar ibn 'Ali asz-Szurunbulali (zm. 1069 h. / 1659 r.) był jednym z czołowych przedstawicieli późnej klasycznej tradycji hanafickiej w Egipcie oraz uczniem i kontynuatorem metody nauczania wypracowanej przez wcześniejszych mistrzów tej szkoły. Zasłynął jako uczony łączący precyzję prawną z jasnym, dydaktycznym stylem przekazu. Szejch Muhammad Amin (zm. 1111) mówi o nim:

„[Asz-Szurunbulali] należał do elity i był wybitnym uczonym w dziedzinie prawa (fuqaha) i najbardziej cenionym w swoich czasach. Był najwybitniejszym z późniejszych uczonych władających fiqhem, najbiegłym w tekstach i jego zasadach oraz najbogatszym w swoje pisma i twórczość". [Nur al-Idah bil Isbah, str. 7, red. Qadim Kutub Khana]

W zakresie recytacji Koranu (qira'at) pobierał naukę u Szams ad-Dina Muhammada ibn 'Abd ar-Rahmana al-Hamałiego (zm. 1018 h.), wybitnego uczonego fiqhu, tafsiru, hadisu oraz qira'at. Studiował również tę dziedzinę pod kierunkiem szejcha 'Abd ar-Rahmana al-Masajriego.

W dziedzinie prawa islamskiego (fiqh) kształcił się u imama 'Abdullaha ibn Muhammada an-Nahrałiego (zm. 1026 h.), uznawanego za czołowego uczonego prawa swoich czasów, a także u imama Szams ad-Dina Muhammada ibn Mansura (zm. 1030 h.). Od obu tych uczonych, jak również od szejcha al-Islamu 'Aliego ibn Muhammada ibn Ghanima al-Makdisiego (zm. 1004 h.), otrzymał idżazę, czyli formalne upoważnienie do nauczania i przekazywania wiedzy.

Asz-Szurunbulali studiował również w słynnym meczecie i uniwersytecie Al-Azhar, gdzie korzystał z nauk wielu uczonych, wśród których wymienia się m.in. szejcha Ahmada al-'Adżamiego asz-Szafi'iego, szejcha Ahmada al-Hamałiego, szejcha Szahina al-Armanałiego oraz innych. Pobierał także nauki u szejcha Isma'ila an-Nabulusiego, należącego do grona uczonych swoich czasów.

W ramach swoich podróży i poszukiwania wiedzy przebywał również w Jerozolimie, gdzie zasiadał w towarzystwie imama Jusufa ibn 'Abd ar-Razzaka ibn Łafa' al-Malikiego (zm. 1051 h.) w meczecie Al-Aksa, korzystając z jego nauk i duchowego towarzystwa.

Nur al-Idah jest zwięzłym podręcznikiem fiqhu hanafickiego, przeznaczonym przede wszystkim dla studentów rozpoczynających systematyczną naukę prawa islamskiego. Szczególną uwagę poświęca zagadnieniom oczyszczenia rytualnego (tahara), modlitwy oraz innym podstawowym aktom kultu. Z kolei *Maraqi al-Falah* stanowi autorski komentarz do tego dzieła, w którym asz-Szurunbulali rozwija skrótowe sformułowania tekstu podstawowego, wyjaśnia ich znaczenie oraz wskazuje dominujące opinie w szkole hanafickiej.

TERMINOLOGIA FIQH UŻYTA W TYM PODRĘCZNIKU

Według madhabu hanafi

Fard – obowiązkowe

Jest to akt obowiązkowy i nie podlega interpretacji. Wykonanie tego zostanie nagrodzone, a zaniechanie jest grzechem.

Ładżib – Potrzebne

W fiqh ładżib to nazwa tego, co zostało nam przekazane za pomocą tekstu, który zawiera pewien stopień wątpliwości. Odrzucenie tego nie jest kufr. Wykonanie tego zostanie nagrodzone, a zaniechanie jest grzechem.

Sunna – Zalecane

Zrobienie tego jest nagradzane, a zaniechanie nie jest grzechem.

Mandub/Mustahabb – Zachęcane

Słabsza niż sunna forma czynności zachęcanej. Zrobienie tego jest nagradzane, a zaniechanie nie jest grzechem.

Makruh – Niezalecane

Nielubiany/nienawidzony. Nie ma kary za zrobienie, ale nagradza się za nierobienie/unikanie.

Makruh Tahrimi – Stanowczo Niezalecane

Różnica między makruh tahrimi a haram jest taka sama jak między wajib a fard. Odrzucenie ich nie jest kufr.

Haram - Zabronione

Nikt nie powinien tego robić. To grzech, a unikanie tego jest nagradzane.

Zwrot grzecznościowy do Allah ﷻ:

ﷻ [dżalla dżalalahu] - Niech będzie uwielbiony Jego Wysokość

Zwrot grzecznościowy do Proroka ﷺ:

ﷺ [sallalahu alajhi ła salam] – pokój i błogosławieństwo niech będzie z nim

Zwroty grzecznośiowe do Sahaby رضي الله عنهم:

رضي الله عنه [radiallahu anhu] – Niech Bóg będzie z niego zadowolony

رضي الله عنها [radiallahu anha] – Niech Bóg będzie z niej zadowolony

رضي الله عنهم/رضي الله عنهما [radiallahu anhum/anhuma] – Niech Bóg będzie z nich zadowolony]

DLACZEGO ZACZYNA SIĘ NAUKĘ FIQH OD TAHARY?

وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

„I stworzyłem dżiny i ludzi tylko po to, aby Mnie czcili." [Koran 51:56]

فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ ۗ وَنُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَـٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

„Lecz jeśli się nawrócą, odprawią modlitwę i dadzą jałmużnę, to staną się waszymi braćmi w religii. My wyjaśniamy znaki ludziom, którzy wiedzą." [Koran 9:11]

Żeby nauczyć się modlić, musimy się nauczyć jak zrobić ablucję przed modlitwą i zapewnić czystość swoją i miejsca modlitwy, by była ona ważna.

Dodatkowo, tahara jest potrzebna by recytować Koran.

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

„Księga o czystości rytualnej

الطهارة لغة النظافة، وشرعًا رفع الحدث وإزالة النجاسة.

Czystość w znaczeniu językowym oznacza czystość, a w znaczeniu prawnym: usunięcie stanu nieczystości rytualnej oraz usunięcie nieczystości materialnej.

والحدث وصف حكمي يمنع صحة الصلاة وما في معناها.

Stan nieczystości rytualnej jest prawnym stanem, który uniemożliwia ważność modlitwy oraz czynności jej podobnych.

والنجاسة عين مستقذرة شرعًا.

Nieczystość jest substancją uznaną przez prawo islamskie za odrażającą.”

ANDŻAS
NIECZYSTOŚĆ

انجاس

ANDŻAS (NIECZYSTOŚĆ)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في النجاسات"

Rozdział o nieczystościach

النجاسة نوعان: غليظة وخفيفة.

Nieczystość dzieli się na dwa rodzaje: ciężką i lekką.

فالغليظة: كل نجس ليس من الخفيفة.

Ciężka nieczystość to każda nieczystość, która nie należy do lekkiej.

والخفيفة: بول ما يؤكل لحمه.

Lekka nieczystość to mocz zwierząt, których mięso jest dozwolone do spożycia.

ويعفى من الغليظة قدر الدرهم.

W przypadku ciężkiej nieczystości darowana jest ilość wielkości dirhama.

ومن الخفيفة ربع الثوب.

A w przypadku lekkiej – do jednej czwartej ubrania.”

RODZAJE NIECZYSTOŚCI

- **Prawdziwa nieczystość – nadżasa haqiqi,** również znana jako chutbh (zn. „odrażające”, „obrzydliwe”). To są wszystkie rzeczy, które według szariatu są nieczyste, np. wino, mocz, płynąca krew, kał, wymiociny, itp.
- **Prawna nieczystość – nadżasa hukmi,** również znana jako hadath. Jest stanem nieczystości rytualnej człowieka.

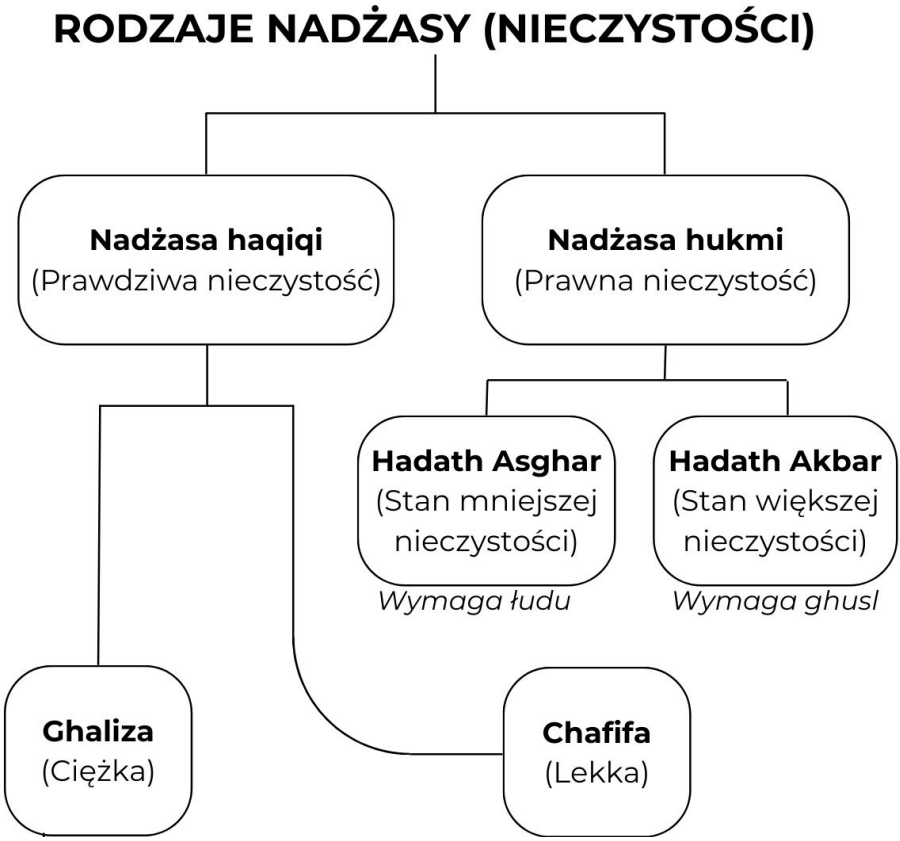

NADŻASA HAQIQI (PRAWDZIWA NIECZYSTOŚĆ)

Dzieli się na dwie kategorie:

- **Nadżasa Ghaliza (ciężka):** krew; kał, mocz i sperma; upijające napoje; odchody i mocz kotów i psów; mięso, sierść, kości i wszystko inne świń; odchody koni, osłów, mułów, bydła, wołu, bawołu, itp.; odchody kóz i owiec; innymi słowy odchody wszystkich zwierząt; odchody drobiu, kaczek i dzikich kaczek; mocz osłów, mułów i wszystkich haram zwierząt; wymiociny
    - Kał i mocz małych dzieci, wciąż karmionych piersią, również są nadżasa ghaliza
- **Nadżasa Chafifa (lekka):** odchody wszystkich haram ptaków; mocz zwierząt halal, takich jak kozy, bydło, bawoły, koni
    - Z wyjątkiem drobiu, kaczek i dzikich kaczek, odchody wszystkich innych ptaków halal (gołębie, wrony, itp.) są czyste. Mocz i odchody nietoperzy są czyste.

KIEDY NADŻASA GHALIZA (CIĘŻKA) JEST USPRAWIEDLIWIONA

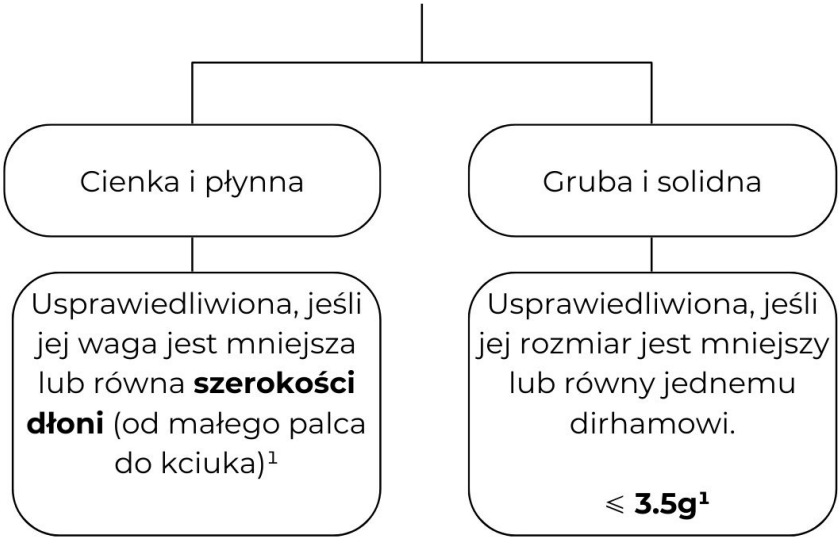

KIEDY NADŻASA CHAFIFA (LEKKA) JEST USPRAWIEDLIWIONA

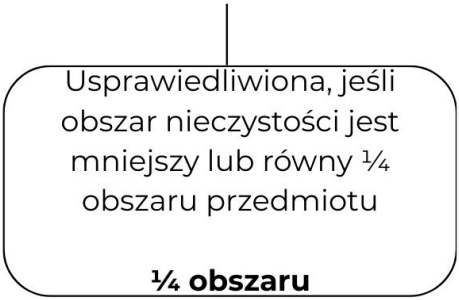

[1] Niektórzy uczeni hanafi podają 5g dla solidnej i 5cm średnicy dla lekkiej nieczystości: https://seekersguidance.org/answers/hanafi-fiqh/will-the-prayer-be-accepted-if-the-body-has-an-impurity/

CECHY NIECZYSTOŚCI

Są trzy cechy nieczystości: **kolor, zapach i smak.**

ZASADY PRZECHODZENIA NIECZYSTOŚCI Z JEDNEGO PRZEDMIOTU NA DRUGI

- **Nieczystość może przejść z jednego przedmiotu na drugi, jeśli zostanie zamoczony** - Jeśli przedmiot był poplamiony nieczystością, która potem wyschła; ale przedmiot został ponownie zmoczony i cechy nieczystości pojawiły się na innym przedmiocie – staje się nieczysty. łóżko lub ziemia, które wcześniej zostały poplamione nieczystością, zmokły i na ciele śpiącego przeniosły się resztki tej nieczystości – oba są uważane za nieczyste (ciało i łóżko). Jeśli na ciele nie pojawią się resztki nieczystości, nie jest ono uważane za poplamione nieczystością.
    - *Przykład:* Na materacu jest wysuszony mocz i osoba śpiąca spociła się i zamoczyła materac. Po wstaniu z materaca, plecy tej osoby mają zapach moczu – plecy stają się zanieczyszczone. Jeśli nie będą mieć zapachu, koloru, ani smaku moczu – pozostają czyste.
- **Suchy materiał nie staje się nieczysty, jeśli jest obwinięty wilgotnym materiałem** (wilgotny oznacza, że jeśli jest wyciśnięty, nie kapie z niego woda).
    - *Przykład:* Czyste skarpetki zostały owinięte wilgotną szmatką, która ma na sobie mocz. Jeśli szmatkę się wyciśnie i nie polecą z niej krople –

skarpetki pozostają czyste. Jeśli ze szmatki polecą krople – skarpetki stają się nieczyste.

- **Mokry materiał nie staje się nieczysty, jeśli jest rozłożony na suchej, nieczystej rzeczy.**
    - *Przykład:* Ktoś oddał mocz na ziemię i po godzinie ziemia jest sucha. Inna osoba przyszła rozłożyć mokre ubrania do wyschnięcia, przez co ziemia stała się mokra - ubrania pozostają czyste.
- **Materiał nie staje się nieczysty, jeśli wiatr przeniesie na niego nieczystość – chyba, że nieczystość staje się widoczna** (poprzez zapach, smak, lub kolor).
    - *Przykład:* Ktoś oddaje mocz na dworze i wiatr rozdmuchuje kropelki na ubranie. Jeśli kropelki są widoczne, czuć zapach, jest zmiana koloru, lub smaku – ubranie staje się nieczyste. Jeśli takie zmiany nie zachodzą – ubranie pozostaje czyste.
- **Jeśli ziemia się osusza i cechy nadżasy znikają** (kolor, zapach, smak), można się na niej modlić, ale nie można za jej pomocą robić tajammum.

OCZYSZCZENIE Z NADŻASY

- **Widoczna nadżasa** (nawet ciężka) – oczyszcza się, aż substancja zostanie usunięta. Wystarczy przemyć jeden raz, jeśli całość zostanie usunięta.
    - Jeśli usunięcie nadżasy jest trudne, dopuszcza się aby jakieś cechy pozostały (np. zapach, albo kolor).
- **Niewidoczna nadżasa** – należy oczyścić dany przedmiot trzy razy i wycisnąć z wody za każdym

obmyciem. Oczyszczenie trzy razy jest obowiązkowe w szkole hanafi. Według szkoły szafi'i trzeba obmyć siedem razy, w tym raz ziemią, jeśli zanieczyszczenie pochodzi od psa.

- Jeśli obmywa się przedmiot, którego nie da się wycisnąć z wody, np. metal: oczyszcza się poprzez przetarcie materiałem, lub ziemią. Nie ma różnicy między tym, co jest suche i mokre, albo moczem lub kałem. Sahaba رضي الله عنهم mieli w zwyczaju przetrzeć swoje miecze z krwii po walce i się modlić. [Maraky al-Falah 100]

By oczyścić przedmiot z nadżasy można użyć wody, lub czegoś płynnego jak woda: octu, wody różanej, czy ekstraktu ziołowego. Nie trzeba użyć mydła. Nie można użyć oleju, mleka, lub innych tłustych substancji.

Dodatkowo:

- Drzewa, trawa i inne rzeczy z ziemi, stają się czyste po osuszeniu się z nieczystości
- Nieczystość jest usunięta, jeśli jej esencja (struktura lub substancja) zmienia się w coś innego na poziomie molekularnym, np. zmieniając się w sól, albo jeśli ogień spali ją na popiół.
- Ubranie jest oczyszczone z wysuszonej spermy (mani) poprzez zdrapanie jej, a z płynnej spermy – poprzez obmycie jej wodą. Prorok ﷺ powiedział: „Umyj ją, jeśli jest mokra, zdrap ją, jeśli jest sucha." [Ad-Darqutani, 1/125]

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (NADŻASA HAQIQI)

Pytanie: Bartek się pomodlił, po czym zauważył, że na jego spodniach znalazła się niewielka ilość kału. Czy modlitwa jest ważna?

> **Odpowiedź:** Kał jest nadżasą ghaliza. Jeśli jego ilość przekracza dozwoloną granicę (wielkość jednego dirhama), modlitwa nie będzie ważna, dopóki nieczystość nie zostanie usunięta.

Pytanie: Maria pomodliła się, a po modlitwie zauważyła zaschnięte wymiociny w miejscu, gdzie klęczała. Co powinna zrobić?

> **Odpowiedź:** Jeśli wymiociny były zaschnięte i nie przeniosły się na jej ciało ani ubranie, jej modlitwa jest ważna. Miejsce należy jednak oczyścić przed kolejną modlitwą.

Pytanie: Sara spała na materacu, na którym wcześniej był zaschnięty mocz. W nocy spociła się i po przebudzeniu czuła zapach moczu na ubraniu. Co to oznacza?

> **Odpowiedź:** Nieczystość przeniosła się na jej ubranie, ponieważ po zamoczeniu pojawiła się cecha nieczystości. Ubranie należy oczyścić przed modlitwą.

Pytanie: Na rękawie Jakuba była niewielka ilość krwi, mniejsza niż wielkość dirhama. Czy musi ją usunąć przed modlitwą?

> **Odpowiedź:** Nie jest to obowiązkowe. Taka ilość nadżasy ghaliza jest usprawiedliwiona, choć jej usunięcie jest zalecane.

Pytanie:
Na nożu po uboju pozostała krew. Nie da się go wycisnąć z wody. Jak powinien zostać oczyszczony?

> **Odpowiedź:** Wystarczy przetrzeć go materiałem lub ziemią, aż krew zostanie usunięta.

Pytanie: Na spodniach Łucji znalazł się mocz kozy zajmujący około ⅓ powierzchni nogawki. Co powinna zrobić?

> **Odpowiedź:** Mocz kozy jest nadżasa chafifa. Ponieważ przekracza ¼ powierzchni, spodnie należy oczyścić przed modlitwą.

Pytanie: Na ubraniu Adama była zaschnięta sperma. Zdrapał ją i założył ubranie do modlitwy. Czy to wystarczy?

> **Odpowiedź:** Tak. Zaschnięta sperma jest usuwana przez zdrapanie i ubranie staje się czyste.

Pytanie: Na ziemi była nieczystość, ale po wyschnięciu zniknął jej zapach i kolor. Czy można się tam modlić i zrobić tajammum?

> **Odpowiedź:** Można się tam modlić, ale nie wolno używać tej ziemi do tajammum.

NADŻASA HUKMI (PRAWNA NIECZYSTOŚĆ)

STAN MNIEJSZEJ NIECZYSTOŚCI – HADATH

- Oczyszczenie poprzez ludu
- W stanie hadath nie można:
  - Modlić się
  - Robić tałaf (okrążeń wokół Ka'aby podczas pielgrzymki)
  - Dotknąć Koranu bez bariery

STAN WIĘKSZEJ NIECZYSTOŚCI SEKSUALNEJ - DŻANABA

- Oczyszczenie poprzez ghusl
- W stanie dżanaby nie można:
  - Modlić się
  - Recytować koranu, poza wersetami suplikacji (du'a)
  - Dotknąć Koranu bez bariery
  - Przebywać w meczecie
  - Robić tałaf (okrążeń wokół Ka'aby podczas pielgrzymki)

STAN WIĘKSZEJ NIECZYSTOŚCI KRWAWIENIA U KOBIET - HAJD I NIFAS

- Oczyszczenie poprzez ghusl (po zakończeniu krwawienia)
- W stanie hajd lub nifas nie można:
  - Modlić się
  - Recytować koranu, poza wersetami suplikacji (du'a)
  - Pościć
  - Dotknąć Koran bez barier
  - Przebywać w meczecie
  - Robić tałaf (okrążeń wokół Ka'aby podczas pielgrzymki)
  - Mieć relacji intymnych z mężem w obszarze od pępka do kolan

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (NADŻASA HUKMI)

Pytanie:
Maria zrobiła łudu, ale potem poszła do toalety i zapomniała ponownie zrobić łudu. Pomodliła się w tym stanie. Co z jej modlitwą?

> **Odpowiedź:** Jej modlitwa nie jest ważna, ponieważ była w stanie hadath i nie miała ważnego łudu.

Pytanie:
Adam jest bez ładu, ale chce dotknąć mushafu, żeby go przenieść na półkę. Czy może to zrobić gołą ręką?

> **Odpowiedź:** Nie. Osoba w stanie hadath nie może dotykać Koranu bez bariery.

Pytanie: Bilal jest bez ładu i wykonuje tałaf wokół Ka'aby. Czy jego tałaf jest poprawny?

> **Odpowiedź:** Nie. Do tałafu wymagany jest stan czystości rytualnej, czyli ważne ładu.

Pytanie: Kuba jest w stanie dżanaby i wchodzi do musalli by posłuchać wykładu w meczecie. Czy jest to dozwolone?

> **Odpowiedź:** Nie. Przebywanie w meczecie w stanie dżanaby jest niedozwolone.

Pytanie: Kasia ma miesiączkę i weszła do meczetu, ale usiadła w korytarzu przed salą modlitewną. Czy to dozwolone?

> **Odpowiedź:** Tak, ponieważ usiadła poza salą modlitewną.

Pytanie:
Zofia jest w trakcie nifas (krwawienia poporodowego) i chciałaby z mężem mieć stosunek intymny. Czy mogą to zrobić?

> **Odpowiedź:** Nie. Muszą poczekać aż Zofia zakończy nifas i się oczyści.

RODZAJE WODY

الماء

RODZAJE WODY

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في المياه"

Rozdział o wodach

المياه التي يجوز التطهير بها سبعة:

Wody, którymi wolno się oczyszczać, są siedem:

ماء المطر، وماء البحر، وماء النهر، وماء البئر، وماء العين، وماء الثلج، وماء البرد.

woda deszczowa, woda morska, woda rzeczna, woda studzienna, woda źródlana, woda z topniejącego śniegu oraz woda z gradu.

وكلها طاهرة مطهرة.

Wszystkie one są czyste i oczyszczające.

إلا إذا خالطها نجس فغير أحد أوصافها الثلاثة: اللون أو الطعم أو الريح.

Chyba że zmiesza się z nimi nieczystość i zmieni jeden z trzech ich przymiotów: kolor, smak lub zapach.

والماء المستعمل في رفع حدث طاهر غير مطهر.

Woda użyta do usunięcia stanu nieczystości rytualnej jest czysta, lecz nie oczyszczająca.”

وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَرۡسَلَ ٱلرِّيَٰحَ بُشۡرَۢا بَيۡنَ يَدَىۡ رَحۡمَتِهِۦۤۖ وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ **مَآءً طَهُورًا**

لِّنُحۡۦِ بِهِۦ بَلۡدَةً مَّيۡتًا وَنُسۡقِيَهُۥ مِمَّا خَلَقۡنَآ أَنۡعَٰمًا وَأَنَاسِىَّ كَثِيرًا

„On jest Tym, który posyła wiatry jako radosną wieść zwiastującą Jego miłosierdzie. I My spuściliśmy z nieba **wodę czystą,** by dzięki niej ożywić martwą krainę i napoić nią liczne trzody i istoty ludzkie, które stworzyliśmy.” [25:48-49]

Woda jest podzielona na 5 typów w madhabie hanafi:

1. **Woda czysta i oczyszczająca** (mutlaq) - zwykła woda
2. **Woda czysta i oczyszczająca, ale makruh (niezalecana)**, np. woda, z której napił się kot lub inne zwierzę
3. **Woda czysta, ale nie oczyszczająca (musta’mal)** – woda, która była już użyta do oczyszczenia, np. woda po ghusl.
    - Taka woda może być użyta do oczyszczenia nadżasy haqiqi (fizycznego brudu z przedmiotu), ale nie do oczyszczenia nadżasy hukmi (czyli do łudu lub ghusl)
4. **Woda nieczysta (nadżis) –** mała, albo duża ilość wody, do której wpadła jakaś nieczystość. Nie jest dozwolone oczyszczać ani nadżasy haqiqi (fizycznej nieczystości), ani nadżasy hukmi (robienie łudu czy ghusl)

Mała ilość wody jest definiowana jako:

- W zbiorniku mierzącym niż 10x10 łokci, czyli 4.67x4.67m2.
- W przypadku okrągłego zbiornika wody, średnica powinna mierzyć mniej niż 36 łokci czyli 16.81m.
- Głębokość zbiornika jest taka, że kiedy osoba sięga do niego, żeby nabrać wody, dno wody nie będzie widoczne.

Jeśli nieczystość wpadnie do małej ilości wody, woda staje się nieczysta, bez względu na to, czy jakaś cecha wody została zmieniona lub nie. [Al-Fiqh al-Islamijju ła Adillatuhu, az-Zuhajli 239]

Jeśli nieczystość wpadnie do dużej ilości wody i jedna, lub więcej z jej cech się zmieni (kolor, zapach, smak), woda staje się nieczysta.

5. **Niepewna woda** – woda, do której są zastrzeżenia, czy ma zdolności oczyszczające (nawet jeśli sama jest czysta), np. woda z której pił osioł, lub muł.
    - Jeśli nie ma innej dostępnej wody, można zrobić nią łudu, po czym zrobić tajammum i dopiero się pomodlić. Powodem zrobienia tajammum jest niepewność, czy łudu będzie zaakceptowane.

SU'R – WODA, Z KTÓREJ NAPIŁO SIĘ ZWIERZĘ

Su'r to woda, z której napiło się zwierzę. Dzieli się na cztery kategorie:

1. **Woda czysta i oczyszczająca** – woda, z której napił się człowiek (pod warunkiem, że nie ma nieczystości w jego jamie ustnej, np. alkoholu), albo koń, albo zwierzę halal do spożycia
2. **Woda nieczysta** – woda, z której napił się pies, świnia, lub zwierzę drapieżne (lądowe), np. lis lub wilk
3. **Woda, której użycie jest makruh, jeśli jest dostępna zwykła woda (mutlaq)** – woda, z której napił się udomowiony kot, kura z wolnego wybiegu, ptak drapieżny (np. orzeł, sokół), albo szczur lub wąż.
    - Powody stojące za opinią na temat kury z wolnego wybiegu jest to, że nie wiadomo, czy kura zje coś nieczystego po czym napije się wody.
4. **Niepewna woda** – woda, do której są zastrzeżenia, czy ma zdolności oczyszczające (nawet jeśli sama jest czysta), np. woda z której pił osioł lub muł.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (WODA)

Pytanie: Adam ma dostęp do zwykłej wody z kranu. Czy może nią zrobić łudu i ghusl?

> **Odpowiedź:** Tak. Jest to woda czysta i oczyszczająca (mutlaq) i może być używana do łudu oraz ghusl bez zastrzeżeń.

Pytanie: Po ghusl w wannie została woda. Czy Sara może użyć tej wody do zrobienia łudu?

> **Odpowiedź:** Nie. Jest to woda musta'mal – czysta, ale nieoczyszczająca. Nie wolno jej używać do łudu ani ghusl.

Pytanie: Maria ma wodę po ghusl i chce nią zmyć fizyczną nieczystość z podłogi. Czy może?

> **Odpowiedź:** Tak. Woda musta'mal może być użyta do usunięcia nadżasy haqiqi (fizycznej nieczystości), ale nie do łudu ani ghusl.

Pytanie: Maria myje podłogę, ale pies napił się wody z wiadra. Czy może kontynuować używanie tej wody do mycia?

> **Odpowiedź:** Nie. Jest to woda nieczysta (nadżis) i nie wolno jej używać ani do oczyszczania nieczystości, ani do niczego innego.

Pytanie: Do dużego stawu wpadła nieczystość, ale kolor, zapach i smak wody się nie zmieniły. Czy woda jest czysta?

> **Odpowiedź:** Tak. W dużej ilości wody, jeśli żadna cecha się nie zmieni, woda pozostaje czysta i oczyszczająca.

Pytanie: Do małej miski z wodą wpadła kropla moczu. Czy woda jest nadal czysta?

> **Odpowiedź:** Nie. Jeśli nieczystość wpadnie do małej ilości wody, woda staje się nieczysta, nawet jeśli jej cechy się nie zmieniły.

Pytanie: Jedyną wodą, jaką ma Bartek, jest ta, z której pił osioł. Co powinien zrobić?

> **Odpowiedź:** Jest to woda niepewna. Bartek powinien zrobić nią łudu, następnie tajammum, a potem się pomodlić.

Pytanie: Adam jest z kolegami. Jeden z kolegów napił się wody z butelki, a teraz Adam chce jej użyć do zrobienia łudu. Czy może?

> **Odpowiedź:** Tak. Woda, z której napił się człowiek, jest czysta i oczyszczająca, o ile w ustach nie było nieczystości.

Pytanie: Koń napił się wody z wiadra. Czy woda nadal nadaje się do łudu?

> **Odpowiedź:** Tak. Woda, z której napił się koń, jest czysta i oczyszczająca

ISTINDŻA

OBMYWANIE SIĘ PO WIZYCIE W TOALECIE

استنجاء

ISTINDŻA (OBMYWANIE SIĘ PO WIZYCIE W TOALECIE)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في الاستنجاء"

Rozdział o podmywaniu się

الاستنجاء واجب من كل نجاسة خرجت من السبيلين.

Podmywanie się jest obowiązkowe po każdej nieczystości, która wyszła z dwóch otworów.

ويجوز بالماء.

Jest dozwolone przy użyciu wody.

ويجوز بالأحجار ونحوها بثلاث مسحات إن أنقى.

Jest także dozwolone przy użyciu kamieni i podobnych przedmiotów trzema przetarciami, jeśli usuwają nieczystość.”

Istindża to oczyszczenie po oddaniu moczu lub wypróżnieniu się.

Koncept instindży znajduje się w Sunnie:

Anas ibn Malik رضي الله عنه powiedział: „Kiedy Prorokﷺ wychodził, aby się załatwić, inny chłopiec i ja przynosiliśmy naczynie z **wodą, aby się nią oczyścił”**. [Buchari 150, Muslim 271]

Ibn Abbas رضي الله عنه opowiada, że Prorokﷺ natknął się na dwa groby i powiedział: „Zajmujący je są karani, ale nie za wielki grzech (w ich własnym mniemaniu). W rzeczywistości jednak jest to wielki grzech. Jeden z nich szerzył oszczerstwa. Drugi **nie obmywał się dokładnie po oddaniu moczu...**” [Buchari i Muslim]

WARUNKI PRZED ZROBIENIEM ISTINDŻA

Po oddaniu moczu, **mężczyzna powinien upewnić się, że wyciek moczu się zakończył.** Może to zrobić poprzez **istibrar** - czynności, które ma w zwyczaju, np. przechylenie się na stronę, kaszlnięcie, poruszenie się.

Kobieta nie musi tego robić; **powinna odczekać chwilę** i potem się obmyć.

JAK WYKONAĆ ISTINDŻA

- Dla mężczyzn: **Rozpoczęcie od wytarcia pozostałości kału między moszną a odbytem,** aby usunąć wszystkie pozostałości.
    - Adab (etykietą) jest zaczęcie od przetarcia od moszny do odbytu, a dopiero potem od odbytu do moszny. Powodem jest uniknięcie rozprowadzania kału dalej do przodu.
- Dla kobiet: **Zacząć od wytarcia pozostałości kału od przodu do tyłu.**
    - Powodem jest uniknięcie rozprowadzania kału w okolice otwarcia pochwy
- Po wytarciu, **umycie ręki.**
- **Przetarcie odbytu wodą**, używając palców.
- **Przemywanie miejsca, dopóki nie zniknie zapach.** Powinno się rozluźnić pośladki przy obmyciu, aby upewnić się, że całość miejsca jest dobrze przemyta. Wyjątkiem jest osoba poszcząca, która musi upewnić się, że woda nie wpływa do odbytu, co może złamać post.
- Po skończeniu przemywania, **ręka powinna być ponownie umyta, a miejsce intymne osuszone**, jeśli osoba pości (aby upewnić się, że woda nie wpływa do odbytu, co może złamać post).

WYRÓŻNIONE SUNNY ISTINDŻY (SUNNA MU'AKKADA)

- Najlepszą metodą wykonania istindży jest **najpierw wytarcie nieczystości a potem przemycie miejsca wodą.**
    - Jest dozwolone użycie tylko jednej metody (wytarcia/przemycia) i lepiej jest użyć wody.
- Jeśli po wypróżnieniu nie ma resztek kału w okolicy odbytu, instindża (użycie wody) jest sunną. Jeśli są resztki kału wielkości dirhama (~4.25g), istindża staje się obowiązkowa
- Jest sunną użycie czystych kamieni do wycierania, pod warunkiem, że jest gładki i nie jest cenny. Można użyć też papieru toaletowego[1].
- **Sunną jest umycie się nieparzystą ilością razy.** Prorokﷺ powiedział: „Ktokolwiek się obmył, powinien obmyć się nieparzystą ilością razy, ktokolwiek to zrobił, zrobił dobrze, a ktokolwiek tego nie zrobił – nie ma na nim winy." [Abu Dałud 35]

1 https://islamqa.org/hanafi/qibla-hanafi/35174/post-toilet-cleaning-the-wet-dry-and-combination-methods-and-ridding-oneself-of-remaining-t/

TO, CO JEST ZABRONIONE (HARAM)

- Jest zabronione **odkrywanie swojej ałry (nagości), kiedy są obecni ludzie**. Jeśli ktoś odkryje swoją ałrę, staje się fasiq – publicznym grzesznikiem.
- Jeśli po wypróżnieniu zostają resztki kału wielkości większej niż jednego dirhama i osoba nie oczyściła tego, pomimo możliwości, **jej modlitwa jest nieważna, dopóki nieczystość nie zostanie usunięta**.

TO, CO JEST NIEZALECANE (MAKRUH)

Makruh jest użycie do istindży:

- **kości, zeschniętego kału, jedzenia ludzi lub zwierząt**. Prorok ﷺ powiedział: „Nie używajcie kości lub zaschniętego kału do wykonania istindży, gdyż jest to jedzenie dla waszych braci dżinów." I powiedział: „Nie marnujcie, nie marnujcie." [an-Nasai 1/72, Ibn Madża 424]
- **wypalonych cegieł i innych rzeczy stworzonych za pomocą ognia** (np. płytki), **ani innych wyrobów glnianych,** oraz **węgla, szkła, gipsu**,
- **rzeczy wartościowych**, takich jak jedwab, albo bawełna

ETYKIETA ZAŁATWIANIA POTRZEB FIZJOLOGICZNYCH

- **Wejście do toalety lewą nogą i szukanie schronienia u Allah ﷻ przed Szatanem przed wejściem.** Prorok ﷺ powiedział: „Bariera między oczami dżinów i miejscami intymnymi dzieci Adama jest kiedy osoba wchodzi do toalety i mówi: „W imię Boga." [At-Tirmidhi 606] Prorok ﷺ powiedział też: „Źli spośród dżinów są obecni, więc ktokolwiek wchodzi do toalety, powinien powiedzieć: „Szukam schronienia u Boga przed nieczystymi istotami, męskimi i żeńskimi." [Abu Dałud 6]

- Siedzenie pochylając się na lewą stronę i **niemówienie, chyba, że jest to potrzebne.** Prorok ﷺ powiedział: „Kiedy dwie osoby idą razem załatwić potrzeby fizjologiczne, odkrywając swoje ałry (nagości) i rozmawiając, Allah ﷻ Wielki i Majestatyczny gniewa się na tą czynność." [Abu Dałud 15]

- **Makruh tahrimi (stanowczo niezalecane) jest załatwiać potrzeby w kierunku qibli, albo odwracając się od niej**, nawet, jeśli toaleta jest w budynku. Prorok ﷺ powiedział: „Jeśli potrzeba wypróżnienia się nadeszła, nie kierujcie się w stronę qibli i nie odwracajcie się do niej plecami. Raczej kierujcie się na wschód lub zachód." [Buchari 144]

- Nie aprobuje się oddania moczu lub wypróżnienia się **w dziurę, na drodze, albo na cmentarzu.** Prorok ﷺ powiedział: „Obawiajcie się dwóch, którzy są przeklęci". Ludzie spytali: „Kto jest przeklęty, o

Wysłanniku Boga?" Powiedział: „Ten, co załatwia potrzebę fizjologiczną na **drodze lub miejscu, gdzie ludzie chodzą w cieniu**." [Muslim 269]

- Nie aprobuje się oddania moczu lub kału pod **drzewem owocowym.**
- **Oddawanie moczu stojąc jest niezalecane**, chyba, że jest potrzebna (np. uraz pleców). Anas przekazał: „Prorok nie podnosił swoich ubrań, dopóki nie był blisko ziemi." [At-Tirmidhi 14]
- Jest również **niezalecane oddawanie moczu w miejscu łudu,** z powodu szeptów szatańskich, które mogą być przyciągnięte przez tą praktykę.
- **Wyjście z toalety prawą nogą** i powiedzenie: „Cała chwała Bogu, Temu, który odrzucił ode mnie krzywdę i ochronił mnie." (Al-hamdu lillahi adh-haba 'anil adha ła 'afani) Prorok ﷺ mówił też: „Proszę Cię [o Boże] o wybaczenie." [Abu Dałud 30]

PRAKTYCZNE PORADY DLA MUZUŁMANÓW

W jaki sposób wykonać istindżę:

1. Najpierw użyj suchego papieru toaletowego, by usunąć całą nieczystość (aby papier nie miał żadnych śladów po przetarciu),
2. Opcjonalnie: potem użyj mokrego papieru toaletowego, by wycisnąć wodę w okolicy odbytu,
3. Potem wylej wodę z naczynia na miejsce intymne,
4. Na koniec czystą ręką przetrzyj miejsce intymne.

WODA VS. PAPIER TOALETOWY

Link do fatły w przypisie

Pytanie: Chciałbym wiedzieć, czy wycieranie się suchą chusteczką, a następnie wilgotną chusteczką podczas istindży jest dopuszczalne przed wykonaniem ludu i modlitwą, ponieważ przeczytałem, że używanie wilgotnej chusteczki rozprowadza nadżasę. Co jeśli najpierw wytrę się suchą chusteczką?

> **Odpowiedź:** Jest to dopuszczalne[2]. (Mufti Zakaria Makada)

Pytanie: Chciałam się dowiedzieć czegoś na temat istindży: czy po skorzystaniu z toalety trzeba polać intymne części ciała wodą, czy można używać mokrego papieru toaletowego?

> **Odpowiedź:** Należy używać wody[3]. (Mufti Ebrahim Salejee)

Pytanie: As salaam wa alaikum, mój mąż nigdy nie używa bieżącej wody do tahary, czy to kału, czy moczu, używa tylko wilgotnej chusteczki. Czy ten sposób czyszczenia sprawia, że nie może zrobić salah?

> **Odpowiedź:** Wykonywanie istindży wyłącznie przy użyciu chusteczki nie spowoduje osiągnięcia tahara. Jednakże, ponieważ drobna nadżasa jest usprawiedliwiona, salah jest ważna[4]. (Darul Uloom Deoband)

2 https://islamqa.org/hanafi/muftionline/132429/using-a-wet-tissue-when-making-istinjaa/

3 https://islamqa.org/hanafi/muftionline/106244/istinja-water-or-wet-wipes/

Pytanie: Czy dozwolone jest wykonywanie istindży z użyciem chusteczek nawilżanych?

> **Odpowiedź:** Jeśli po oddaniu moczu nieczystość nie rozprzestrzeniła się na obszar większy niż dirham, dozwolone będzie użycie chusteczki higienicznej. Jeśli jednak stolec rozprzestrzenił się na obszar większy niż dirham, konieczne będzie umycie tego obszaru wodą. Odnośnie Twojego pytania, po oddaniu moczu dopuszczalne będzie użycie chusteczek nawilżanych, jednak po oddaniu stolca wymagana będzie woda[5]. (Darul Ifta Birmingham)

Pytanie: Czy do usuwania zanieczyszczeń można używać innych chusteczek nawilżanych zamiast wody?

> Odpowiedź: Nie da się usunąć brudu z ciała za pomocą samych chusteczek nawilżanych lub podobnych przedmiotów, ponieważ konieczne jest użycie czegoś, co usunie brud [według fiqh], takiego jak woda, a nie czegoś, co spowoduje jego rozprzestrzenianie się, chyba że zanieczyszczenie jest niewielkie. Alternatywnie można użyć suchych chusteczek, takich jak chusteczki higieniczne, ręczniki papierowe itp., a następnie, gdy rdzeń zanieczyszczenia zostanie usunięty, można użyć chusteczek[6]. (Mawlana Ilyas Patel)

4 https://islamqa.org/hanafi/darulifta-deoband/23236/does-wet-tissue-suffice-for-taharah-or-must-my-husband-use-running-water/
5 https://islamqa.org/hanafi/daruliftaa-birmingham/171767/is-it-permissible-to-do-istinjah-with-baby-wipes/
6 https://seekersguidance.org/answers/hanafi-fiqh/can-one-use-wet-wipes-other-than-water-to-clean-impurities-mawlana-ilyas-patel/

BIDETY

Jest kilka opcji wprowadzenia zwyczaju obmywania się wodą w polskich domach:

- Używanie kubka, miarki kuchennej (plastikowego małego dzbanka), lub innych naczyń do polewania wodą.
- Na mieście można nosić ze sobą butelkę wody, by użyć toalety i się obmyć.
- Można zakupić online specjalny dzbanek do istindży, popularnie nazywany „lota".
- Można zainstalować w toalecie słuchawkę bidetową/bidet natryskowy z wężem. Nie wymaga to specjalistycznych narzędzi czy umiejętności. Takie bidety są dostępne online do zakupienia.

SUNAN AL-FITRAH

AKTY NATURALNEJ CZYSTOŚCI

سنن الفطرة

SUNAN AL-FITRAH (AKTY NATURALNEJ CZYSTOŚCI)

Termin Sunan al-fitra odnosi się do czystości, która jest uniwersalna dla wszystkich ludzi, niezależnie od ich wiary. Jest to ludzkie, higieniczne podejście do czystości i zapobiegania chorobom.

Sunan al-fitra była objawiona w Sunnie:

Aisza رضي الله عنها przekazała, że Prorok Boga ﷺ powiedział: „Dziesięć czynności jest częścią naturalnego instynktu: przycinanie wąsów, zapuszczanie brody, używanie misłaku, wdychanie wody do nosa, obcinanie paznokci, mycie kostek u rąk, usuwanie włosów spod pach, golenie włosów łonowych i czyszczenie intymnych części ciała wodą".

Mus'ab powiedział: „Zapomniałem o dziesiątej, poza tym, że może to być płukanie ust". [Sahih Muslim 261]

Abu Hurajra رضي الله عنه przekazał, że Prorok Boga ﷺ powiedział: „Pięć czynności jest częścią naturalnego instynktu: obrzezanie, golenie włosów łonowych, wyrywanie włosów spod pach, skracanie wąsów i obcinanie paznokci". [Sahih al-Bukhari 5889, Sahih Muslim 257]

Anas, رضي الله عنه, który był sługą Posłańca Boga ﷺ, powiedział: „Ustalił on dla nas czas, abyśmy przycinali wąsy, obcinali paznokcie, wyrywali włosy pod pachami i golili włosy łonowe; nie mieliśmy tego robić dłużej niż czterdzieści dni". [Muslim]

AKTY SUNAN AL-FITRA

- **Obrzezanie (chitan)**
  - Prorokﷺ powiedział: „Ibrahim عليه السلام dokonał obrzezania, gdy miał osiemdziesiąt lat, i dokonał tego przy pomocy toporka.” [Buchari 6298, Muslim 2370]
- **Przycinanie wąsów i zapuszczanie brody** (u mężczyzn) co 40dni
  - Prorokﷺ powiedział: „Odróżniajcie się od politeistów, zapuszczajcie brody i przycinajcie wąsy” [Buchari i Muslim]
- **Używanie misłaku/siłaku** (patyczka do zębów)
  - Prorok powiedział: „Gdyby nie to, że przeciążyłbym moją Ummę (naród), nakazałbym im stosowanie siłaka, tak jak nakazałem im wykonywanie łudu.” [Silsilah as-Sahihah]
  - „Misłak (patyk do zębów) oczyszcza jamę ustną i podoba się Panu.” [An-Nasa’i]
  - Hudhaifa رضي الله عنه przekazał, że kiedykolwiek Prorok ﷺ wstawał do modlitwy Tahadżud, czyścił usta (i zęby) Siwakiem. [Buchari]
- **Wdychanie wody do nosa**
- **obcinanie paznokci** co 40 dni,
- **mycie kostek u rąk**,
- **golenie włosów łonowych** co 40 dni,
- **usuwanie włosów spod pach** co 40 dni,
- **mycie intymnych części ciała** wodą

ŁUDU
MAŁA ABLUCJA

الوضوء

ŁUDU (MAŁA ABLUCJA)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في الوضوء"

Rozdział o ablucji (łudu)

الوضوء غسل الأعضاء الأربعة:

Ablucja polega na umyciu czterech części ciała:

الوجه، واليدين إلى المرفقين، ومسح ربع الرأس، وغسل الرجلين إلى الكعبين.

twarzy, rąk do łokci, przetarciu jednej czwartej głowy oraz umyciu stóp do kostek.

فرائض الوضوء

Obowiązki ablucji

فرائض الوضوء أربعة: غسل الوجه، واليدين إلى المرفقين، ومسح الرأس، وغسل الرجلين إلى الكعبين.

Obowiązki ablucji są cztery: umycie twarzy, rąk do łokci, przetarcie głowy oraz umycie stóp do kostek.

ولا يصح الوضوء إلا بها.

Ablucja nie jest ważna bez ich wykonania.

سنن الوضوء

Zalecenia ablucji

سنن الوضوء كثيرة، منها:

Zalecenia ablucji są liczne, między innymi:

الترتيب، والمباشرة، والبدء بما يليه، والإسباغ، والهدوء، والتخفيف.

kolejność, bezpośredniość, zaczynanie od tego, co następne, dokładność, spokój oraz oszczędność w wodzie.

ومن السنن غسل اليدين قبل الوضوء، والاستنشاق والاستنثار، ومسح الأذنين، والرقبة.

Do sunny należy także umycie rąk przed ablucją, wciąganie wody do nosa i wydmuchiwanie jej, przetarcie uszu oraz karku.

نواقض الوضوء

Co unieważnia ablucję

الذي ينقض الوضوء:

Co unieważnia ablucję:

الجنابة، والخروج من السبيلين، ونوم طويل، وفقد العقل، ولمس الفرج بطيب، ونسيان، وإدخال شيء في الظهر، وما أشبهها.

stan nieczystości rytualnej (dżanaba), wydalanie z dwóch otworów, długi sen, utrata przytomności, dotknięcie narządów płciowych w stanie czystości, zapomnienie, włożenie czegoś do ciała od tyłu oraz podobne sytuacje."

KIEDY ŁUDU JEST OBOWIĄZKOWE (FARD), KIEDY POTRZEBNE (ŁADŻIB), A KIEDY ZALECANE (MANDUB)

Człowiek, który chce wykonać łudu musi być **spełni rozumu, dojrzały i być muzułmaninem**. A'isza رضي الله عنها relacjonowała, że Prorok ﷺ powiedział:

"Jest trzech, o których pióro nie pisze: o śpiącym, dopóki się nie budzi, o niedojrzałym, dopóki nie osiągnie dojrzałości i o obłąkanym, dopóki nie odzyska rozumu" (Ibn Majah 2041).

Dojrzałość (bulugh) jest osiągnięta poprzez ihtilaam (mokry sen) u chłopca, pierwszą miesiączkę u dziewczynki, a w przypadku braku tych oznak - poprzez osiągnięcie wieku 15 lat. Jest to opinia Imama Abu Yusufa, Imama Muhammada, Imama Szafi'ego oraz Imama Ahmada [ibn Hanbala].

Łudu jest fard, kiedy osoba jest w stanie nieczystości i zamierza:

- **wykonać modlitwę salah**, niezależnie czy obowiązkową czy nadobowiązkową,
- **wykonać pokłon recytacji** (sudżud at-tilała), według madhabu hanafi,
- **dotknąć Koranu**, nawet jeśli jest to jeden werset napisany na papierze, czy zawieszony na ścianie (wyjątkiem jest dotknięcie Koranu przez barierę, która nie jest połączona z ciałem, jak np. chustka):

لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ

“Dotykają go tylko oczyszczeni.” [56:79]

Ładu jest ładżib, kiedy osoba jest w stanie nieczystości i zamierza:

- **dotknąć księgi tafsiru**, w której są wersety Koranu,
- **wykonać tałaf (okrążenia) wokół Ka’by**, jako, że Prorokﷺ powiedział: “Tałaf wokół Ka’aby jest jak modlitwa, z tą różnicą, że można mówić, a ktokolwiek mówi, powinien mówić tylko to, co jest dobre.” [At-Tirmidhi 960]

Ładu jest zalecane (mandub), kiedy osoba w stanie nieczystości:

- zamierza **dotknąć księgę islamskiej jurysprudencji** (fiqh), z szacunku,
- zamierza **recytować Koran z pamięci,**
- zamierza **relacjonować hadis, lub go czytać**, z szacunku,
- zamierza się **uczyć świętej wiedzy**, z szacunku,
- przed **adhanem, iqamą oraz chutbą**,
- zamierza **stać na wzgórzu Arafa, oraz biegać między Safą i Marłą**, z szacunku dla ich statusu,
- chce **uniknąć różnicy opinii uczonych** odnośnie rzeczy zobowiązujących do ładu. Przykładem jest dotknięcie własnych genitaliów, które według Imama Szafi’iego, Imama Malika i Imama Ahmada zobowiązuje do wykonania ładu [Maraky al-Falah 52], a według szkoły Hanafi - nie jest obowiązkowe.

- **po zgrzeszeniu**,
- **po głośnym zaśmianiu się poza modliwą** (jako że głośne zaśmianie się podczas modlitwy ją unieważnia, zrobienie tego poza modlitwą ma pewne podobieństwo)
- **w stanie gniewu**, jako, że Prorokﷺ powiedział: "Gniew jest od Szatana, a Szatany są stworzeni z ognia, a zaprawdę gasi się ogień wodą, więc jeśli ktoś z was się gniewa, niech wykona łudu." [Abu Dałud 4766]
- **po zjedzeniu mięsa wielbłądziego**, jako, że Prorokﷺ został zapytany o łudu po tym mięsie i powiedział: "Zróbcie po nim łudu." [At-Tirmidhi 81],
- **po popełnieniu błędu,** wliczając w to recytacje złej poezji, jako, że Prorokﷺ powiedział: "Nie ma osoby, która popełni błąd i zrobi łudu i wykona modlitwę prosząc Allahﷻ o przebaczenie, żeby Allahﷻ jej nie wybaczył." i wyrecytował wers: "Dla tych, którzy choć popełnili czyn bezecny albo byli niesprawiedliwi względem samych siebie, wspominają Boga i proszą Go o przebaczenie za swoje grzechy - a któż przebacza grzechy oprócz Boga? (...)" [3:135]
- **po obmyciu zmarłego lub przenoszeniu jego ciała**, jako, że Prorokﷺ powiedział: "Ktokolwiek obmył zmarłego, powinien zrobić ghusl, a ktokolwiek niósł jego ciało, powinien zrobił łudu." [Abu Dałud 3161],
- **przed każdą modlitwą, nieważne, czy ktoś ma już łudu czy nie.** Anas رضي الله عنه, relacjonował, że "Prorokﷺ wykonywał łudu przed każdą modlitwą, nieważne, czy miał już łudu czy nie." [At Tirmidhi 58]. Prorokﷺ również powiedział: "Dla człowieka, który

wykonuje łudu w stanie łudu, będzie zapisanych dziesięć cnotliwych czynów." [Abu Dałud 62],

- **przed ghusl**. A'isza رضي الله عنه relacjonowała, że "kiedy Prorokﷺ wykonywał ghusl od dżunub (nieczystości), zaczynał od umycia rąk przed włożeniem ich do naczynia, a potem wykonywał łudu jak do modliwy". [Muslim 316].
- **w stanie większej nieczystości (dżunub) zamierza jeść, spać, lub ponownie mieć relacje intymne** z małżonkiem/małżonką. A'isza رضي الله عنه relacjonowała, że "jeśli Prorokﷺ był w stanie dżanaby (nieczystości) i chciał jeść, lub spać, robił łudu tak jak się robi łudu przed modlitwą." [Ahmad 3/21, Muslim 307]. Prorokﷺ powiedział też: "Jeśli ktoś zwraca się do swojego partnera/swojej partnerki i zamierza powtórzyć relacje intymne, niech wykona między nimi łudu." [Ahmad 3/21].
- **Przed złożeniem wizyty Prorokowiﷺ** (z oczywistych względów nie jest to już możliwe),
- **przed i po spaniu,**
- **po oszczerstwu, obmawianiu i kłamstwie.**

RZECZY UNIEWAŻNIAJĄCE ŁUDU

- **substancja** (mocz, kał, krew) **wydobywająca się z dwóch otworów części intymnych** (penisa/waginy oraz odbytu).
    - W tym przypadku 'wydobycie' jest zdefiniowane jako pojawienie się ten substancji na granicy otworu. Wyjątkiem jest powietrze oraz biała/przezroczysta regularna wydzielina (rutubat al-fardż) wydobywająca się z przedniego otworu u kobiet
- **nieczysta substancja wydobywająca się z innych miejsc** niż dwóch otworów części intymnych, taka jak krew czy ropa. Imam Szafi'i utrzymywał, że cokolwiek się wydobywa z ciała z poza dwóch otworów miejsc intymnych, nie niweluje ładu. Stanowisko Hanafi jest na podstawie hadisu Proroka ﷺ: "Ablucja jest od wszystkich rodzajów wypływającej krwii." [Al-'Ajni, vol 1, 262]
    - W tym przypadku 'wydobycie' jest zdefiniowane jako wypłynięcie (a nie tylko pojawienie się).
    - Krwawienie z jamy ustnej unieważniające ładu jeśli ślina staje się czerwona lub różowa.
    - Ilość krwii z ukąszenia komara jest za mała by była liczona jako unieważniająca ładu,
- **krew w ślinie.** Jeśli ślina ma kolor czerwony lub ciemnoróżowy, ładu jest unieważnione. Jeśli krwii w ślinie jest tak mało, że ma ona jasnoróżowy kolor, ładu nie jest unieważnione.
- **utrata przytomności,**

- **utrata rozumu (szaleństwo),**
- **stan nietrzeźwości** (pomimo, że jest haram),
- **zaśmianie się głośno podczas modlitwy** (ale nie uśmiech),
- **zaśnięcie w pozycji** leżącej na plecach, na boku, lub na biodrach, **które pozwalają na zrelaksowanie mięśni i stawów.** Prorok ﷺ powiedział: "Ładu nie jest nałożone z wyjątkiem osób, które śpią leżąc; jako że mięśnie i stawy osoby leżącej są w rozluźnieniu." [Abu Dałud, at-Tirmidhi, Musnad Ahmad, at-Tabarani].
    - Według szkoły Hanafi, sen sam w sobie nie unieważnia ładu, ponieważ nie jest nieczystością;. Raczej, ładu jest unieważnione ponieważ osoba śpiąca nie kontroluje czynników, które mogą unieważnić ładu. Opinia Imama Szafi'iego i Imama Ahmada jest różna od szkoły Hanafi.
    - Zaśnięcie z oboma pośladkami mocno na ziemi, stojąc, w ruku lub w sudżud, nie unieważnia ładu.
    - Zaśnięcie jest rozróżnione od drzemania tym, że jeśli zabierzemy podparcie to osoba upadnie (z powodu głębokiego snu), albo osoba nie słyszy rozmowy wokół niej.
- **kontakt przez dotyk penisa w wzwodzie z wargami sromowymi** bez bariery między nimi
    - bariera powinna być na tyle gruba, by ciepło ciała nie przechodziło przez nią
    - wejście penisa w waginę unieważnia ghusl.

- **wymiociny, których ilość przekracza pojemność jamy ustnej.** To znaczy, że łudu jest unieważnione, jeśli wymiociny wypełnią całą jamę ustną i trudno jest je utrzymać bez nadmiernego wysiłku. Jest to stanowisko Dziesięciu Obiecanym Raj i najlepszych z Tabi'in, w tym Hassana Al-Basri i Ibn Sirina. Prorokﷺ powiedział: "Wykonajcie łudu po siedmiu rzeczach: wycieku moczu, każdej wypływającej krwii, wymiocin, od das'a (fali wymiotów), która wypełnia jamę ustną, od spania leżąc na boku, od głośniego zaśmiania się podczas modlitwy, oraz od wycieku krwii." [Az-Zajla'i fi Nasb ar-Raja 1/44, Ibn Hadżar fi ad-Daraja 1/33]
    - Flegma nie jest liczona jako unieważniająca łudu,
    - Jeśli osoba wymiotuje kilka razy z tego samego powodu, jest to liczone jako jedno zdarzenie. Jeśli suma tych wymiocin wynosi objętość jamy ustnej, łudu staje się unieważnione. Jest to opinia Imama Muhammada.

RZECZY KTÓRE NIE UNIEWAŻNIAJĄ ŁUDU

- **wyjście robaka z rany, ucha, lub nosa** nie unieważnia łudu, jako że nie jest nieczystością.
    - Natomiast wyjście poprzez odbyt lub otwory intymne, unieważnia łudu. Jest to dlatego, że takie wyjście jest liczone jako substancja wydobywająca się z dwóch otworów intymnych.

OBOWIĄZKOWE CZĘŚCI ŁUDU (ARKAN)

Łudu zostało objawione w Koranie:

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ
وَٱمْسَحُواْ بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ ۚ

“O wy, którzy wierzycie! Kiedy stajecie do modlitwy, to obmyjcie wasze twarze i ręce aż do łokci; przetrzyjcie lekko wasze głowy, a nogi myjcie - aż do kostek.“ [5:6]

Arkan (poj. rukn) są tłumaczone jako filary i odnoszą się do warunkowych czynności, które muszą być spełnione. Bez nich łudu nie jest ważne.

<u>Według madhabu hanafi, są cztery arkan łudu</u>:

- Umycie raz rąk (od dłoni do łokci włącznie),
- Umycie twarzy,
- Przemycie głowy,
- Umycie stóp.

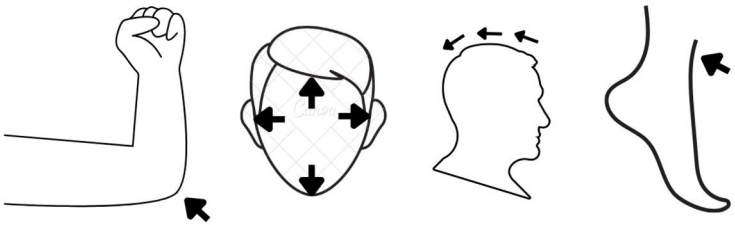

WYRÓŻNIONE SUNNY ŁUDU (SUNNA MU'AKKADA)

Kolejno wspomniane kroki stanowią wyróżnioną sunnę (sunna mu'akkada). Opuszczenie sunny mu'akkada nie wpływa na ważność ładu, natomiast opuszczenie ich bez powodu jest godne potępienia (jastahiqqu al-lałm). Zrobienie nawyku z opuszczania sunny mu'akkada, według madhabu hanafi, jest grzechem - ponieważ stanowi odejście od sunny Proroka ﷺ:

فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي

"(...)Ktokolwiek odwraca się od mojej sunny, nie jest ode mnie." [Sunan an-Nasa'i 3217]

Wyróżnione sunny ładu (Sunna Mu'akkada):

- **trzymanie się poprawnej kolejności** obmywania, jak jest to wspomniane w Koranie (tartib), bazując na literze łał (وَ), która według szkoły Hanafi stanowi koniukcję bez zastrzeżeń. Według imama Malika i imam Szafi'iego intencja jest obowiązkowa, bazując na literze fa (فَ), która jest wiążąca do tego, co jest po niej. [Al-Hidaya]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُواْ بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ ۚ

"O wy, którzy wierzycie! Kiedy stajecie do modlitwy, **to** obmyjcie wasze twarze **i** ręce aż do łokci **i** przetrzyjcie lekko wasze głowy **i** nogi myjcie - aż do kostek" [5:6]

- **Intencja (nijjah)**, której miejsce jest w sercu,
- **Powiedzenie tasmijji:** “Bismillah ar-Rahmani ar-Rahim”. Prorokﷺ powiedział: „Każda ważna rzecz, która nie jest rozpoczęta imieniem Boga, jest pozbawiona Bożego błogosławieństwa” [Abu Dałud 251],
- **Użycie misłaku**, przed lub podczas płukania jamy ustnej. Jeśli ktoś nie posiada misłaku/nie może go użyć, dostanie nagrodę za używanie palców do przetarcia zębów,
- **Umycie rąk aż do nadgarstków** włącznie, na początku łudu,
- **Ciągłość**, czyli zrobienie łudu bez przerywania i na przykład zajęcie się inną czynnością przed powróceniem do łudu,
- **Umycie trzy razy części ciała**, które są obmywane: twarzy, rąk, stóp,
- **Przemycie jamy ustnej trzy razy,**
- **Przemycie nosa trzy razy,**
- **Umycie stóp trzy razy,**
- **Przeczesanie brody mokrymi palcami** przez mężczyzn (po obmyciu twarzy trzy razy)
- **Przeczesanie palców każdej dłoni** mokrymi palcami
- **Przetarcie głowy aż do spotkania głowy z karkiem**
- **Przetarcie karku** (ale nie szyji). Jest różnica opinii według uczonych czy jest to sunną. W szkole hanafi jest to sunna na podstawie hadisów Abu Dałud 1/0122, Sahih al-Buchari 185, Sahih Muslim 235c, Nusb al-Raya (1/ 17)
- **Przemycie obu uszu trzy razy** (tą samą wodą co przetarcie głowy)
- **Przecieranie części ciała** przy myciu ich
- Zaczynanie od **prawej kończyny** (np. przedramion, stóp)

TECHNICZNE PYTANIA

JAKA JEST RÓŻNICA MIĘDZY UMYCIEM/OBMYCIEM A PRZETARCIEM?

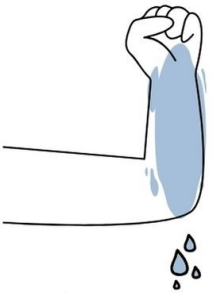

Po umyciu kończyny powinno zostać na niej tyle wody, by spadały z niej krople

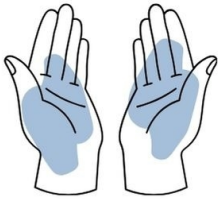

Przetarcie wykonuje się mokrymi rękoma, tak, by zwilgotnić daną część ciała

JAK WIEDZIEĆ ILE RAZY SIĘ PRZEMYŁO KOŃCZYNĘ?

25% 65% 100% = x1

100% 100% 100% = x3

Umycie kończyny jest liczone jako jeden raz kiedy całość kończyny będzie obmyta raz. To znaczy, że jeśli potrzebujesz kilka garści wody by pokryć całość np. przedramienia, to wciąż będzie liczone jako raz. Dopiero całkowite przemycie trzy razy (100%) będzie liczone jako sunna.

INTENCJA/NIJJAH

Której miejsce jest w sercu

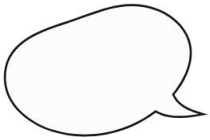

WSPOMNIENIE BOGA

Mówiąc bismillahi ar-rahmani ar-rahim (w imię Boga, Najmiłosiernego, Najlitgościwego)

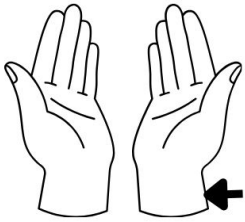

UMYCIE DŁONI

Aż do nadgarstków

Fardh - raz
Sunna - trzy razy

PRZEMYCIE JAMY USTNEJ

Sunna - trzy razy i użycie misłaka

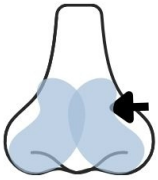

PRZEMYCIE NOSA

Tylko chrząstki

Sunna - trzy razy

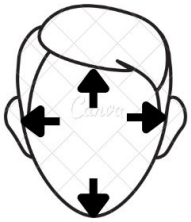

UMYCIE TWARZY

Od linii włosów na czole do dolnej granicy brody
Od ucha do ucha

Fardh - raz
Sunna - trzy razy

PRZEMYCIE BRODY

Dla panów: Jeśli zarost jest rzadki, powinno upewnić się, że woda dociera do skóry twarzy, a jeśli jest gęsty, powinno się umyć powierzchnię zarostu. Potem przeczesać ją mokrymi palcami.

PRZECZESANIE PALCÓW

Sunna - raz

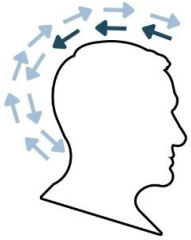

PRZETARCIE WŁOSÓW

Fardh - 1/4 czaszki
Sunna - do miejsca gdzie głowa graniczy z szyją

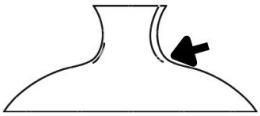

PRZETARCIE KARKU

Sunna - raz

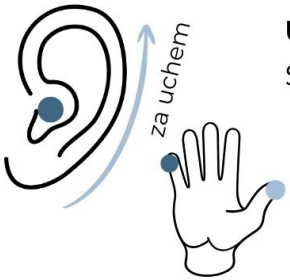

UMYCIE USZU

Sunna - raz

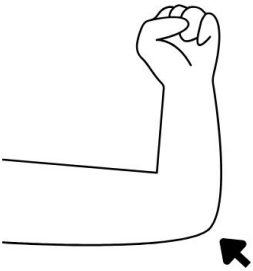

UMYCIE PRZEDRAMION

Do łokci włącznie

Fardh - raz
Sunna - trzy razy

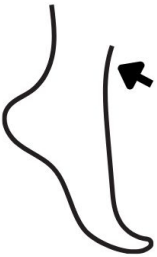

UMYCIE STÓP

Od palców aż do kostki włącznie

Fardh - raz
Sunna - trzy razy

WARUNKI WAŻNOŚCI ŁUDU

- woda oczyszczająca **całkowicie pokrywa skórę** części ciała, która jest obmywana
- **usunięcie czegokolwiek, co blokuje dostęp wody do skóry,** jak wodoodporne kremy, lakier do paznokci, farba, lub ciasny pierścień. Wyjątkiem jest osoba, która pracuje z daną substancją w swojej profesji (np. malarz) - niewielkie ilości farby na paznokciach będą usprawiedliwione. Dodatkowo, brud pod paznokciami nie jest uważany za blokadę.
- **brak stanu nieczystości, który unieważnia łudu**, jak na przykład pojawienie się moczu na końcówce części intymnej.

ETYKIETA ŁUDU (ADAB)

Adab (etykieta) to te czynności, które Prorok ﷺ wykonał raz lub dwa, ale nie stworzył z tego rutyny lub zwyczaju. Jeśli ktoś będzie taką czynność wykonywać, zostanie za to nagrodzony, a jeśli to ominie - nie będzie ukarany.

- **wypowiedzenie intencji na głos,**
- **unikanie chlapania wodą**, zwłaszcza na ciało i ubrania,
- **robienie dua przy łudu** używając słów, których używał Prorok,
- **wspominanie imienia Boga** podczas obmywania każdej części ciała (jeśli nie jest się w toalecie),
- **wykonanie łudu samemu**, bez niczyjej pomocy,
- **śpieszenie się z wykonaniem łudu**, przed nadejściem modlitwy,
- **powiedzenie szahady po ukończeniu** łudu,
- **picie z wody pozostałej po łudu,**
- robienie łudu w **kierunku qibly,**

ZNIECHĘCANE (MAKRUH) CZYNNOŚCI W ŁUDU

- **marnowanie wody,**
- użycie **zbyt małej ilości wody**, mniejszej niż sunna,
- **chlapanie się w twarz wodą**, jako że to przeciwko adab chlapaniu na ubrania. Dodatkowo, uderzanie się w twarz nie uchodzi muzułmaninowi,
- **mówienie** podczas łudu, poza robieniem dua,
- używanie **pomocy innej osoby w łudu bez potrzeby** w obmyciu ciała (ale nie w polewaniu wody do obmycia).
- **przetarcie głowy trzy razy.**

CHRONICZNE WYDZIELINY (‘UDTHR)

Ma’dhur to osoba cierpiąca na chroniczne wydzieliny (‘udthr) do tego stopnia, że nie jest w stanie zrobić ładu i się pomodlić bez wypływu wydzieliny unieważniającej ładu, w przedziale czasowym jednej modlitwy (np. od początku dhuhr do początku asr). Nie zabrania to modlitwy, postu, czy relacji intymnych.

Osoby z chronicznymi wydzielinami **muszą robić ładu przed każdą obowiązkową modlitwą** (fard).

- Stan mniejszej czystości ładu mija z czasem minięcia przedziału czasowego modlitwy. Na przykład osoba ma’dhur robi ładu i się modli dhuhr; jej stan ładu mija dopiero z nadejściem pory na asr.
- Dyspensa mija, jeśli przez jeden przedział czasowy modlitwy (np. od początku maghrib do początku ‘iszy) nie ma wydzieliny w takim stopniu, który uniemożliwiałby zrobić ładu i się pomodlić.

Do chronicznych wydzielin może się zaliczać:

- Istihada – nieregularne krwawienie u kobiet (więcej w dziale „Hajd, Nifas, Istihada”)
- Przewlekłe nietrzymanie moczu
- Przwlekłe krwawienie z nosa
- Przewlekłe krwawienie z rany

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (ŁUDU)

Pytanie: Alicja chce zrobić ładu podczas spotkania u koleżanki, mając na sobie makijaż wodoodporny. Czy ładu Alicji będzie ważne?

> **Odpowiedź:** To ładu nie będzie ważne. Alicja musi najpierw zmyć makijaż wodoodporny a potem zrobić ładu.

Pytanie: Jakub zrobił ładu ale zapomniał obmyć przedramion. Zorientował się po wyjściu z łazienki, kiedy jego przedramiona były suche i wrócił je obmyć. Czy jego ładu jest ważne?

> **Odpowiedź:** Tak, jeśli zapomni się części ładu, można skompletować ładu dokańczając tylko zapomnianą część.

Pytanie: Zosia chce zrobić ładu będąc w publicznym parku i chce przetrzeć hidżab zamiast przetarcia głowy. Czy ładu Zosi będzie ważne?

> **Odpowiedź:** Nie, to ładu nie będzie ważne w szkole hanafi. Ponieważ wymagane jest przetarcie tylko ¼ głowy, może zmoczyć rękę i włożyć pod hidżab, bez zdejmowania go[7]. Może zakryć stopy szalem, ubraniem, lub przy pomocy innej osoby, podczas przemywania ich publicznie.

7 https://seekersguidance.org/answers/hanafi-fiqh/can-i-wipe-my-headscarf-instead-of-my-head-in-ładu/, https://islamqa.org/hanafi/qibla-hanafi/35687/wiping-over-hijab-or-turban/

Pytanie: Ola chce zrobić łudu w publicznym parku i chce przetrzeć skarpetki zamiast obmycia stóp.

> **Odpowiedź:** Zobacz dział „Przecieranie skarpetek (chuff)"

Pytanie: Adam chce zrobić łudu używając mokrych chusteczek. Czy takie łudu jest ważne?

> **Odpowiedź:** Nie, jego łudu nie jest ważne. Adam powinien użyć wody do obmycia części ciała.

Pytanie: Maria jest w zaawansowanej ciąży i nie może się schylić by przemyć stopy do łudu. Co może zrobić?

> **Odpowiedź:** Niech spróbuje znaleźć sposoby wykonywania łudu, które wymagają minimalnego schylania się, np. umieszczenie stóp w wiadrze z wodą lub polewania ich wodą z naczynia Może również pomyśleć o użyciu chuff (zobacz rodział „Przecieranie skarpetek (chuff)"[8].

Pytanie: Paweł robił łudu, ale jego dziecko w innym pokoju zaczęło płakać, więc przerwał łudu by się nim zaopiekować. Potem wrócił do robienia łudu, kontynuując od ostatnio zrobionego etapu. Czy jego łudu jest ważne?

> **Odpowiedź:** Tak, jego łudu jest ważne. Ciągłość łudu jest sunną mu'akkada, ale potrzeby dziecka były ważnym powodem do przerwania łudu.

8 https://seekersguidance.org/answers/hanafi-fiqh/difficulty-washing-feet-in-łudu-due-to-pregnancy/

GHUSL
DUŻA ABLUCJA

الغسل

GHUSL (DUŻA ABLUCJA)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في الغسل"

Rozdział o kąpieli rytualnej

الغسل واجب عند الجنابة والحيض والنفاس.

Kąpiel rytualna jest obowiązkowa w stanie nieczystości rytualnej (dżunuba), podczas miesiączki i połogu.

والغسل واجب مطلق، ويؤدى بفرائض مخصوصة.

Kąpiel rytualna jest obowiązkowa w pełnym zakresie i wykonuje się ją przy użyciu określonych obowiązków.

ويغسل جميع البدن، ويجعل الماء يصل إلى جميع الشعر والجلد.

Myje się całe ciało, upewniając się, że woda dotrze do wszystkich włosów i skóry."

Ghusl został objawiony w Koranie:

وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُواْ ۚ

"O wy, którzy wierzycie! Nie zbliżajcie się do modlitwy (...)będąc nieczystymi - chyba że jesteście podróżnikami w drodze - dopóki nie dokonacie ablucji." [4:43]

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ ۖ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ

"Będą ciebie pytać o okres miesięczny. Powiedz: "To jest cierpienie. Trzymajcie się więc z dala od kobiet* podczas okresu miesięcznego i nie zbliżajcie się do nich, dopóki one się nie oczyszczą." [2:222]

*chodzi o stosunki intymne, nie o ogólny kontakt fizyczny [Sahih Buchari 297]

KIEDY GHUSL JEST OBOWIĄZKOWY

Ghusl staje się fard (obowiązkowy), jeśli zaistnieje jedna z podanych sytuacji:

- **wytrysk (mani)**, czyli płyn wypływający z miejsc intymnych podczas orgazmu, zarówno u mężczyzny jak i kobiety. U mężczyzny jest to gęsty i biały płyn, a u kobiety - rzadki i żółty.
    - ghusl jest obowiązkowy, jeśli wytrysk nastąpił z podniecenia seksualnego, również podczas snu
    - ghusl nie jest obowiązkowy, jeśli wytrysk nie nastąpił z powodu podniecenia seksualnego, a na przykład z powodu bycia uderzonym w plecy. Jest to opinia madhabu hanafi.
    - jeśli osoba wykonała ghusl, a po nim wypłynęły resztki wytrysku (przed chodzeniem, spaniem, czy użyciem toalety - ghusl znowu jest obowiązkowy. Jeśli wypłynięcie następuje po

chodzeniu, spaniu, czy użyciu toalety - nie jest obowiązkowe.

- **wejście żołędzia penisa w miejsce intymne** (pochwę lub odbyt*), nawet jeśli nie dojdzie do wytrysku. Ghusl jest obowiązkowy zarówno dla kobiety i mężczyzny. Prorokﷺ powiedział: “Kiedy miejsca intymne się spotykają i penis znika, ghusl staje się obowiązkowy, bezwzględu na wytrysk” [Al-Ikhtijar 20/Al Bajhaqi w Sunan al-Kubra 1/141]
    - *seks analny jest zakazany w islamie. Jednakże, nawet po wykonaniu tego grzechu, obowiązuje ghusl
- **Bestialstwo i nekrofilia - jest to zakazane w islamie,** jednakże, nawet po wykonaniu aktu bestialstwa lub nekrofilii obowiązuje ghusl
- **zakończenie okresu lub krwawienia poporodowego** u kobiety
- obowiązkiem społeczności (fard kifaja) jest **obmycie zamarłego (ghusl)**. Jeśli nikt tego nie zrobi przed pogrzebem, grzech spada na całą społeczność.

KIEDY GHUSL JEST SUNNĄ

- Przed **piątkową modlitwą (dżumu’a)**
- Przed **modlitwą Eid**
- Przed **wejściem w stan ihram** (stan pielgrzyma)
- **W dniu ‘Arafa**
- Przed **wejściem/wjazdem do Mekki lub Medyny**

- Przed **złożeniem wizyty Prorokowiﷺ** (z wiadomych przyczyn nie jest już możliwe)

KIEDY GHUSL JEST ZALECANY (MANDUB)

- **Kiedy osoba akceptuje Islam**, nawet jeśli nie jest w stanie nieczystości. Powodem jest upewnienie, że taka osoba jest oczyszczona od resztek nieczystości, które mogła mieć wcześniej,
- Kiedy osoba **osiąga dojrzałość (bulugh).**
- Po okresie **szaleństwa lub zemdlenia**,
- Po **hidżamie, czyli stawianiu baniek** oraz **po obmyciu ciała zmarłego**. Prorokﷺ robił ghusl po czteru rzeczach: dżanabie (stanie nieczystości), piątkowej modlitwie, hidżamie (bańkach) oraz po obmyciu zmarłego [Abu Dałud 348],
- Podczas **nocy Bar'ah** (15-ego miesiąca Sza'ban)
- **Przy wjeździe do Medyny,** ze względu na wysoki status tego miasta,
- **Podczas stania na Muzdalifa** (miejsce odwiedzane podczas etapu pielgrzymki Hadżdż) przy świcie w dniu 10-tego Dhul-Hidżdża, czyli pierwszego dnia **Eid al-Adha,**
- **Przy wjeździe do Mekki na Tałaf az-Zijara** (etap pielgrzymki Hadżdż). To również dotyczy tałafu ogólnie, jako, że tałaf powinien być wykonany w stanie pełnej czystości.

KIEDY GHUSL NIE JEST OBOWIĄZKOWY

- **Sen na tle seksualnym bez wytrysku**, zarówno u kobiety jak i u mężczyzny: Ktoś zapytał Prorokaﷺ: "Czy

kobieta musi wykonać ghusl, jeśli śni?" Odpowiedział: "Tak, jeśli śni i zobaczy wydzielinę". [Buchari 282]

- **Poród bez widocznej krwii**. Abu Hanifa jednak zalecał wykonanie ghusl pomimo wszystko, bazując na tym, że poród nie jest wolny od nawet najmniejszego widocznego śladu krwii.
- Włożenie **palca, urządzenia medycznego, lekarstwa, lub czegoś podobnego, do pochwy, lub odbytu** (np. czopek)

OBOWIĄZKOWE CZĘŚCI GHUSL (ARKAN)

Arkan (poj. rukn) są tłumaczone jako filary i odnoszą się do warunkowych czynności, które muszą być spełnione. Bez nich ghusl nie jest ważny.

<u>Według madhabu hanafi, są trzy arkan ghusl:</u>

- **Przemycie jamy ustnej**, raz,
- **Przemycie nosa (do kości)**, raz,
- **Umycie wszystkich możliwych części ciała**, bez nadmiernego wysiłku czy trudności, raz, w tym:
    - Skóry pod brodą, wąsami i brwiami (bez względu na ich grubość),
    - Całe włosy, od skóry głowy do końcówek (wyjątkiem są włosy w warkoczu/warkoczach u kobiet, u których skóra głowy musi być cała zmoczona, natomiast jeśli jakaś część włosów pozostanie sucha, będzie to usprawiedliwione. Mężczyźni muszą rozplątać warkocz),
    - Wewnątrz pępka,

- Pod zewnętrznymi wargami sromowymi u kobiet
- Zewnętrzne części genitaliów.

WYRÓŻNIONE SUNNY GHUSL (SUNNA MU'AKKADA):

Kolejno wspomniane kroki stanowią wyróżnioną sunnę (sunna mu'akkada). Opuszczenie sunny mu'akkada nie wpływa na ważność ghusl, natomiast opuszczenie ich bez powodu jest godne potępienia (jastahiqqu al-lałm). Zrobienie nawyku z opuszczania sunny mu'akkada, według madhabu hanafi, jest grzechem - ponieważ stanowi odejście od sunny Prorokaﷺ:

فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي

"(...)Ktokolwiek odwraca się od mojej sunny, nie jest ode mnie." [Sunan an-Nasa'i 3217]

<u>Wyróżnione sunny ghusl (Sunna Mu'akkada):</u>

- **Zrobienie intencji**, której miejsce jest w sercu
- **Powiedzenie tasmijji:** "Bismillah ar-Rahmani ar-Rahim". Prorokﷺ powiedział: „Każda ważna rzecz, która nie jest rozpoczęta imieniem Boga, jest pozbawiona Bożego błogosławieństwa." [Abu Dałud 251],
- **Oczyszczenie ciała z zauważalnej nieczystości przed ghusl.** Sunną jest oczyszczenie zanim nieczystość wyschnie, aby osoba mogła być usatysfakcjonowana z oczyszczenia,

- **Obmycie miejsc intymnych** przed ghusl, nawet jeśli nie ma zauważalnej nieczystości,
- **Wykonanie łudu** przed ghusl, obmywając części ciała trzy razy włącznie z przetarciem głowy. A'isza رضي الله عنه relacjonowała, że "Kiedy Prorokﷺ wykonywał ghusl od dżunub (nieczystości), zaczynał od umycia rąk przed włożeniem ich do naczynia, a potem wykonywał łudu jak do modliwy." [Muslim 316],
- **Opóźnienie obmycia stóp,** jeśli wykonuje się ghusl w miejscu, gdzie woda się zbiera i unosi, jako, że Prorokﷺ tak robił,
- **Wylanie wody na całe ciało trzy razy, albo zanurzenie całego ciała** w bieżącej wodzie lub w zbiorniku wody,
- Rozpoczęcie obmycia ciała poprzez **wylanie wody na głowę, potem przez prawe ramię, a potem lewe,**
- **Przecieranie ciała wodą** (dalk) i robienie to z ciągłością, **bez robienia przerw** między kolejnymi czynnościami.

ETYKIETA GHUSL (ADAB)

Adab (etykieta) to te czynności, które Prorokﷺ wykonał raz lub dwa, ale nie stworzył z tego rutyny lub zwyczaju. Jeśli ktoś będzie taką czynność wykonywać, zostanie za to nagrodzony, a jeśli to ominie - nie będzie ukarany.

Adab ghusl jest taki sam jak adab ładu. Różnicą jest robienie ablucji w stronę qibly – jako, że ghusl się wykonuje nago, nie powinniśmy być skierowani w stronę qibly. Jest zalecane, żeby osoba wykonała ghusl w miejscu, gdzie nikt nie może jej zobaczyć. Prorokﷺ powiedział: „Bóg jest Zawsze Żyjący, Zawsze Zakryty przed oczyma ludzi Bóg lubi tych, którzy nabierają cech skromności i zakrycia; więc kiedy któryś z Was chce wziąć kąpiel [ghusl], niech obserwuje tajność.” [Abu Dałud 4012]

ZNIECHĘCANE (MAKRUH) CZYNNOŚCI W GHUSL

To, co jest makruh w ładu, jest też makruh w ghusl. Różnicą jest mówienie, które w ghusl jest makruh, nawet jeśli jest to dua. Jest to z powodu odkrytych miejsc intymnych.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (GHUSL)

Pytanie: Sebastian zrobił wszystkie części ghusl, ale nie zrobił intencji przed rozpoczęciem. Czy jego ghusl jest ważny?

> **Odpowiedź:** Tak, intencja jest w hanafi fiqh sunną.

Pytanie: Jakub zrobił ghusl pod prysznicem, ale zapomniał przepłukać usta. Zorientował się dopiero po ubraniu się. Czy jego ghusl jest ważny?

> **Odpowiedź:** Nie, jego ghusl nie jest ważny. W szkole hanafi przepłukanie ust jest obowiązkową (fard) częścią ghusl. Jakub musi ponownie przepłukać usta, ale nie music powtarzać reszty ghusl.

Pytanie: Maria ma bardzo gęste, zaplecione włosy i myśli, że nie musi ich rozplatać do ghusl. Co powinna zrobić?

> **Odpowiedź:** Tak, Maria nie musi rozplatać warkoczy, o ile ma pewność, że woda dotrze do nasady włosów i skóry głowy. Jeśli woda nie dociera, wtedy rozplatanie jest konieczne.

Pytanie: Paweł zrobił ghusl, ale nie przetarł całego ciała ręką, tylko pozwolił, by woda spływała pod prysznicem. Czy jego ghusl jest ważny?

> **Odpowiedź:** Tak, jego ghusl jest ważny. Rozprowadzenie wody ręką jest sunną.

Pytanie: Maria zrobiła ghusl, ale nie wykonała najpierw ładu, ponieważ o nim zapomniała. Czy jej ghusl jest ważny?

Odpowiedź: Tak, jej ghusl jest ważny. Wykonanie ładu przed ghusl jest sunną w szkole hanafi, a nie czynnością fard.

Pytanie: Adam zrobił ghusl stojąc pod prysznicem. Woda spływała po jego ciele, ale nie był pewien, czy dotarła do wszystkich zakamarków (np. pod pachami). Czy jego ghusl jest ważny?

Odpowiedź: Ghusl będzie ważny tylko wtedy, gdy woda rzeczywiście dotarła do całego ciała. Dotarcie wody do całego ciała jest czynnością fard. Adam powinien upewnić się, że woda dosięga wszystkich miejsc.

Pytanie: Zosia zrobiła ghusl leżąc w wannie wypełnionej wodą, ale nie poruszała ciałem ani nie polewała się wodą. Czy jej ghusl jest ważny?

Odpowiedź: Nie, jej ghusl nie jest ważny. Samo leżenie w wodzie nie wystarcza - należy sprawić, aby woda dotarła do całego ciała, w tym do miejsc, które normalnie nie są zanurzone. Powinna poruszyć ciałem lub polewać się wodą.

Pytanie: Jakub zrobił ghusl w wannie, a następnie wyszedł spod wody i przepłukał usta oraz nos. Czy jego ghusl jest ważny?

Odpowiedź: Tak, jego ghusl jest ważny. Ważne jest, aby wszystkie czynności fard zostały wykonane, nawet jeśli nie były wykonane w jednym ciągu.

JAK ROZRÓŻNIĆ WYDZIELINY Z MIEJSC INTYMNYCH[9]

- **wytrysk seksualny (mani)** - wymaga ghusl, czyli płyn wypływający z miejsc intymnych podczas orgazmu, zarówno u mężczyzny jak i kobiety. Może wypłynąć poprzez osiągnięcie orgazmu podczas stosunku seksualnego, ale również podczas snu, czy wysiłku fizycznego. Jest to częsta wydzielina u mężczyzn, a nie tak powszechna u kobiet.
- **preejakulat/śluz pochwowy (madhi)** - wymaga łudu, czyli przezroczysty płyn wypływający z miejsc intymnych w wyniku podniecenia, przed orgazmem. U mężczyzn jest nazywany pre-ejakulatem a u kobiet - śluzem pochwowym
- **gęsta wydzielina podczas oddawania moczu u mężczyzn (ładi)** - wymaga łudu. Gęsta, mętna, biała ciecz (bezbarwna), która często wypływa z męskiego narządu po oddaniu moczu lub może go poprzedzać
- **naturalna wydzielina z pochwy (rutubat al-fardż)** - nie wymaga oczyszczenia. Pochwa jest wilgotnym narządem ze względu na gruczoły na jej ściankach, które wydzielają wilgoć w celu oczyszczenia i zapewnienia komfortu. To regularna wydzielina z pochwy, jest czysta i nie unieważnia łudu, chyba że jest zabarwiona krwią lub madhi.

9 https://daruliftaa.com/womens-issue/ruling-on-the-various-types-of-vaginal-discharge/ + Maraky al-Falah

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (WYDZIELINY Z MIEJSC INTYMNYCH)

Pytanie: Paweł zauważył po śnie, że doszło do wytrysku. Czy wystarczy, że zrobi łudu przed modlitwą?

> **Odpowiedź:** Nie, samo łudu nie wystarczy. Wydostanie się mani powoduje stan dużej nieczystości (dżanaba). Paweł musi wykonać ghusl, aby móc się modlić.

Pytanie: Adam zauważył wydzielinę przy podnieceniu, ale nie było wytrysku. Czy musi wykonać ghusl?

> **Odpowiedź:** Nie, ghusl nie jest wymagany. Madhi unieważnia łudu, więc Adam powinien umyć miejsce, które zostało zabrudzone i wykonać nowe łudu.

Pytanie: Zosia zauważa naturalną, codzienną wydzielinę z pochwy. Czy musi za każdym razem robić ghusl?

> **Odpowiedź:** Nie, ghusl nie jest wymagany. W szkole hanafi rutubat al-fardż unieważnia łudu, dlatego Zosia powinna wykonać nowe łudu przed modlitwą.

TAJAMMUM
SUCHA ABLUCJA

تيمم

TAJAMMUM (SUCHA ABLUCJA)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في التيمم"

Rozdział o ablucji suchej (tajammum)

التيمم واجب إذا لا ماء ولا عذر.

Tajammum jest obowiązkowy, jeśli brak jest wody lub istnieją przeszkody.

ويجوز بالتراب الطاهر، ويمسح الوجه واليدين.

Dozwolone jest użycie czystej ziemi, przetartej po twarzy i rękach.

ويجوز للمسافر أو المريض.

Dozwolone jest także dla podróżnika lub chorego.

فصل في التيمم بدل الغسل والوضوء

Rozdział o tajammum zamiast ablucji i kąpieli

إذا لم يوجد ماء أو خاف الضرر استعمل التيمم.

Jeżeli brak wody lub istnieje ryzyko szkody, stosuje się tajammum.

ويجوز للمريض والمسافر.

Dozwolone jest dla chorego i podróżnika.

ويتم مسح الوجه واليدين بالتراب الطاهر.

Przetarcie twarzy i rąk czystą ziemią jest obowiązkowe.

ويجوز التيمم لكل واجب من الواجبات.

Tajammum można stosować do każdego obowiązku wymagającego ablucji lub kąpieli.”

Tajammum dosłownie oznacza „cel i intencję”. Według uczonych fiqh, „**tajammum oznacza przetarcie twarzy i dłoni czystą ziemią”**. Tajammum jest czymś wyszczególnionym dla Islamu, jako, że nie było to wprowadzone w poprzednich prawach Szariatu (przed Islamem). W Świętym Prawie Islamu tajammum został wprowadzony, żeby sługa Boży mógł z łatwością wykonywać akty ibada (czczenia) i dostawać za nie nagrodę, nawet jeśli nie ma dostępu do wody.

Tajammum zostało objawione w Koranie:

وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَٱطَّهَّرُواْ ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ
أَوْ لَـٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُواْ مَآءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ
وَأَيْدِيكُم مِّنْهُ ۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ وَلَـٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ
نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

„ (...)A jeśli (...) nie znajdziecie wody, to **poszukajcie dobrego piasku i wycierajcie nim twarze i ręce.** Bóg nie chce sprawiać wam trudności, lecz chce was tylko oczyścić i chce w pełni obdarzyć was Swoją dobrocią. Być może, będziecie wdzięczni!” [5:6]

Tajammum można wykonać zamiast ładu i zamiast ghusl. Procedura w obu przypadkach jest taka sama.

OKOLICZNOŚCI DOZWALAJĄCE TAJAMMUM

- **Brak dostępnej wody w ilości wystarczającej do zrobienia ładu,** na odległość około 1.87km (oryginalnie ta odległość była mierzona jako 4000 dhira')
    - **Realny brak wody** jest definiowany jako brak jakiejkolwiek wody w promieniu 1.87km. Osoba powinna spytać osób wokoło, czyt wiedzą gdzie jest woda, albo próbować szukać wody na podstawie obecności ptaków
    - **Prawny brak wody** oznacza brak wody zdatnej do wykonania ablucji, na przykład z obawy przed złapaniem choroby, obawą przed drapieżnikiem albo człowiekiem, brakiem naczynia by wybrać wodę ze studni, albo obawą przed utratą majątku, lub tego, co zostało nam zawierzone.
        - Dotyczy się to również sytuacji, w której mamy wodę zdatną do wykonania ablucji, ale jest w tak małej ilości, że nie zostałoby wystarczająco do napojenia siebie, towarzyszy, lub zwierzęcia.
- **Choroba**, przy której jest obawa, że się pogorszy lub wydłuży, jeśli zrobimy ablucję z wodą
- **Obawa, że woda spowoduje chorobę,** gorączkę, lub biegunkę,
- **Woda jest tak zimna, że osoba obawia się swojego życia lub zdrowia**, lub utraty kończyny,

- **Obawa przed napotkaniem wroga** podczas poszukiwania wody
- **Potrzeba wody do zaspokojenia pragnienia,** przygotowania ciasta na chleb i tym podobne. Wyjątkiem jest przygotowanie zupy, które nie jest niezbędne,
- **Obawa przed opuszczeniem ostatniej modlitwy Eid albo Dżanaza** (pogrzebowej). Również jeśli podczas modlitwy Eid lub Dżanaza osoba złamie ludu, może wykonać tajammum i dołączyć do tej samej modlitwy. Jest to spowodowane tym, że jeśli opuści się modlitwę Eid albo Dżanaza, nie można jej nadrobić później. Ibn Abbas رضي الله عنه powiedział: „Jeśli modlitwa Dżanaza nadeszła nagle i mieliście obawę, że ją ominiecie, pomódlcie się nią z tajammum" [Ibn 'Ady Al-Kamil 7/182]
    - Nie można zrobić tajammum, jeśli ktoś obawia się opuszczenia modlitwy piątkowej, ponieważ ma ona alternatywę – modlitwę dhuhr, a obowiązkowa modlitwa może być odrobiona jako qada'
- **Substancja** użyta przy tajammum musi być **z tego, co normalnie jest w ziemi,** np. ziemi, piasku, kurzu, itp.

WARUNKI WAŻNOŚCI TAJAMMUM

Intencja

Pierwszym warunkiem ważności tajammum jest **intencja, która jest w sercu.** Czas na intencje jest wtedy, kiedy osoba wkłada ręce w substancję, którą chce wykonać tajammum. Intencja w przypadku tajammum jest warunkiem (w przeciwieństwie do ludu), jako, że ziemia nie jest uznawana za oczyszczającą substancję z wyjątkiem czasu potrzeby.

Aby intencja była ważna, osoba musi spełnić wszystkie trzy rzeczy:

- być muzułmaninem,
- być spełni rozumu,
- mieć wiedzę odnośnie rzeczy, na którą robi intencję

Aby intencja była ważna, osoba musi wykonać chociaż jedną z danych intencji:

- zrobić intencję by **oczyścić się ze stanu nieczystości** poprzez tajammum, zarówno małej lub dużej, (np.: „Robię intencję tajammum dla oczyszczenia ze stanu nieczystości wymagającego ludu"), albo
- zrobić **intencję, aby salah (modlitwa) stała się dla niego dozwolona** poprzez tajammum, (np.: Robię intencję tajammum bym mógł się pomodlić salah"), albo
- zrobić intencję, aby **wykonać specyficzny akt ibadah (czczenia) wymagający czystości,** (np. „Robię intencję tajammum abym mógł się pomodlić teraz modlitwę asr")

OBOWIĄZKOWE CZĘŚCI TAJAMMUM (ARKAN)

Arkan (poj. rukn) są tłumaczone jako filary i odnoszą się do warunkowych czynności, które muszą być spełnione. Bez nich tajammum nie jest ważny.

- Uderzenie raz w ziemie i przetarcie całej twarzy,
- Uderzenie drugi raz w ziemię i przetarcie dłoni aż do łokci włącznie

MODLITWA Z TAJAMMUM

Po zrobieniu tajammum, można odprawić tyle modlitw, ile się zechce [nawet obejmujących kilka modlitw], zarówno obowiązkowych (fard), jak i dobrowolnych, aż do momentu, gdy jego ładu/ghusl zostanie unieważnione lub powód do odprawienia tajammum się skończy (na przykład gdy woda będzie dostępna).

Jeśli połowa lub więcej części ciała wymagane do obmycia w ładu doznała obrażeń, osoba może wykonać tajammum zamiast ablucji. Na przykład, jeśli osoba doznała obrażeń głowy, twarzy i rąk ale nie stóp, może wykonać tajammum.

Nie można łączyć użycia wody i tajammum. Nie można na przykład obmyć jedną stopę wodą a drugą zrobić tajammum. Jeśli nie ma wystarczająco wody do zrobienia obowiązkowego ładu, osoba powinna zrobić tajammum.

ŁADŻIB RZECZY DO TAJAMMUM

Jest ładżib szukać wody w dystansie około 400 kroków, jeśli osoba wierzy, że woda jest w pobliżu. Jest też ładżib poprosić o wodę ludzi wokół (o ile nie są skąpi), albo zakupić ją w rozsądnej cenie, jeśli kogoś stać. Jeśli cena nie jest rozsądna, albo osoby nie stać, lub musi wydać pieniądze na inne rzeczy podstawowej potrzeby, nie jest to od niej wymagane.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (TAJAMMUM)

Pytanie: Kobiecie skończyło się krwawienie miesiączkowe, ale jest obecnie w pracy/szkole/podróży. Zaraz kończy się czas na modlitwę. Czy może zrobić tajammum i się pomodlić?

> **Odpowiedź:** Tak, powinna zrobić tajammum i się pomodlić, po czym wykonać ghusl, kiedy to możliwe i powtórzyć modlitwę[10].

Pytanie: Maja chce się pomodlić i musi zrobić ładu, ale jest w publicznym miejscu. Ma dostęp do wody. Pomimo tego, chce wykonać tajammum by nie ściągać hidżabu ani skarpetek. Czy jej tajammum i modlitwa będą ważne?

> **Odpowiedź:** Nie, ponieważ tajammum nie może być wykonany, jeśli jest dostępna woda. Może przetrzeć głowę pod hidżabem i zakryć stopy podczas przemywania ich.

10 Al-Fatāwā Al-Hindīyyah, Vol 1, Page 28, Dār Al-Fikr, https://www.mathabah.org/menses-ending-at-work-and-the-question-of-ghusl/, https://www.mathabah.org/menses-ending-during-travel-on-flight-or-at-an-airport/

Pytanie: Andrzej chce się pomodlić i musi zrobić łudu, ale nie ma dostępu do wody. Chce wykonać tajammum za pomocą ceglanej ściany. Czy jego tajammum jest ważne?

> **Odpowiedź:** Tak, jego tajammum wykonane z ceglaną ścianą będzie ważne, ponieważ cegła jest z gliny – naturalnie występuje w ziemi.

Pytanie: Karolina chce zrobić tajammum za pomocą pomalowanej ściany. Czy jej tajammum będzie ważne?

> **Odpowiedź:** Jeśli ściana jest pomalowana czymś, co nie znajduje się naturalnie w ziemi (np. akryl), jej tajammum nie będzie ważne.

Pytanie: Mateusz jest w pociągu i podczas jego podróży, skończy się okno czasowe na modlitwę. Musi zrobić łudu, ale toaleta w pociągu jest brudna i pełna nieczystości (np. mocz). Czy zamiast tego może zrobić tajammum?

> **Odpowiedź:** Nie może zrobić tajammum[11].

11 https://islamqa.org/hanafi/muftionline/133440/making-tajammum-due-to-dirty-toilet-facilities/

CHUFFY
PRZECIERANIE SKARPETEK

خف

CHUFFY (PRZECIERANIE SKARPETEK)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

المسح على الخفين"

Przetarcie skórzanych skarpet

يجوز المسح على الخفين إذا طهرا.

Dozwolone jest przetarcie mokrych lub czystych skórzanych skarpet.

ويصح للمسح ثلاثة أيام للمقيم، ويوم وليلة للمسافر.

Jest ważne przetarcie przez trzy dni dla osoby niepodróżującej i przez dzień i noc dla podróżnika.

فصل في المسح على الخفين بعد الوضوء

Rozdział o przetarciu skórzanych skarpet po ablucji

يجوز للمسح على الخفين بعد الوضوء.

Dozwolone jest przetarcie skórzanych skarpet po wykonaniu ablucji.

ويشترط أن يكونا طاهرين عند اللبس.

Warunkiem jest, aby skarpety były czyste w momencie zakładania.

ويصح المسح ثلاثة أيام للمقيم ويوم وليلة للمسافر.

Przetrzeć można przez trzy dni w przypadku osoby stacjonującej i przez dzień i noc dla podróżnika.”

Chuffy to rodzaj skórzanych skarpetek, noszonych przez muzułmanów.

Przecieranie chuff jest z sunny Proroka ﷺ, który pozwolił podróżującym **przecierać chuffy przez trzy dni i trzy noce, a dla niepodróżujących – jeden dzień i jedną noc.**

Hasan al-Basri relacjonował „Zostało mi powiedziane przez 70 Sahaba (Towarzyszy Proroka ﷺ), że Prorok ﷺ przecierał swoje chuffy i, że jest to sercem sunny, i, że największymi zasługami są dwoje Amrayn [Abu Bakr i Umar رضي الله عنهما], i, że trzeba kochać Chatanan [Al-Hasana i Al-Husajna, synów Alego Ibn Abi Taliba, رضي الله عنهم], i, że jest dozwolone przecierać chuffy" [Al-Ikhtijar].

Jest dozwolone zarówno mężczyznom jak i kobietom przecierać chuffy, aby oczyścić się z małej nieczystości. Jest to dozwolone nawet na innych grubych materiałach, i podobnie jeśli podeszwa jest wykonana ze skóry lub nie.

WARUNKI, KTÓRE POZWALAJĄ NA PRZECIERANIE CHUFF/SKARPET)

- **Chuffy/skarpety muszą być założone po przemyciu stóp podczas ablucji**. Prorok ﷺ powiedział do al-Mughiraha ibn Szu'by رضي الله عنه: „Zostaw je (tj. chuffy), ponieważ założyłem je w stanie czystości." [al-Buchari, Muslim]
- Chuffy/skarpety muszą **zakrywać stopy włącznie do kostek.**
- Osoba musi być w stanie **przejść się** w chuffach/skarpetach na **odległość przynajmniej**

~4.8km (jednego farsach) bez podarcia. Nie jest dozwolone przecieranie obuwia zrobionego ze szkła, drewna, lub stali.

- Żaden z chuff/skarpet nie może mieć **dziury większej niż trzy najmniejsze palce u stóp**, według szkoły hanafickiej. Jeśli jest wiele mniejszych dziur, ich suma nie może być większa niż trzy najmniejsze palce u stóp.
    - Imam Zufar i Imam Szafi'i powiedzieli, że żadna dziura nie jest dozwolona (nawet mniejsza niż ta wymieniona), z powodu zasady, że jeśli jakakolwiek część stopy jest odsłonięta – trzeba przemyć całą stopę. Podstawą opinii szkoły hanafickiej jest fakt, że obuwie często ma pomniejsze dziury lub podarcia, więc stosowanie tej opinii sprawiałoby trudność.
- Chuffy/skarpety powinny być w stanie **stać same bez podparcia**/związania.
- Chuffy/skarpety **nie mogą przepuszczać wody** (w ilości wystarczającej do przetarcia ich; nie muszą być wodoodporne).

LIMIT CZASOWY NOSZENIA CHUFF

Niepodróżujący może przecierać chuff przez jedną noc i jeden dzień (24 godz.), podczas gdy podróżujący może przecierać je przez trzy noce i trzy dnie (72 godz.)

Ali ibn Abi Talib رضي الله عنه powiedział:

> „Prorokﷺ ustalił limit czasowy — trzy dni i trzy noce dla podróżującego oraz jeden dzień i jedną noc dla nie podróżującego — w odniesieniu do przecierania po chuffach." [Muslim]

Safłan ibn Assal رضي الله عنه powiedział:

> „Posłaniec Boga nakazał nam, gdy byliśmy w podróży, abyśmy nie zdejmowali naszych chuffów przez trzy dni i trzy noce, z wyjątkiem przypadku dżanaby (stanu większej nieczystości), abyśmy mogli je mieć na nogach w przypadku defekacji, oddania moczu i snu. [Ahmad, at-Tirmidhi]

Jeśli **niepodróżujący** zaczyna przecierać chuff i **wyrusza w podróż** przed upłynięciem 24 godz., może dokończyć noszenie chuff jako podróżujący przez 72 godz.

Jeśli **podróżujący** przeciera chuff już przez jeden dzień i jedną noc, po czym **zakończy swoją podróż** (staje się niepodróżującym), okres noszenia chuff jest zakończony.

Przykłady:

Mateusz nie jest w podróży i zrobił łudu we wtorek o 8.00 rano, po czym założył chuff. O 12.00 w południe złamał łudu. Jego okres noszenia chuff zaczyna się o 12.00 w południe we wtorek a kończy o 12.00 w południe w środę.

Alicja zrobiła łudu i założyła chuff. O 10.00 rano w poniedziałek złamała łudu. Około 20.00 wieczorem wyruszyła w podróż. Jej okres noszenia chuff zaczyna się o 10.00 rano w poniedziałek, a kończy o 10.00 rano w środę.

CZĘŚCI FARD (OBOWIĄZKOWE) I SUNNA PRZY PRZECIERANIU CHUFF

- By przecieranie chuff było ważne, **trzeba raz przetrzeć obszar góry stopy wielkości trzech palców**. Jeśli ten obszar jest zmoczony za pomocą materiału, lub poprzez wylanie wody, takie przetarcie też będzie ważne.
- Sunną jest **użyć rąk** do przecierania.
- Sunną nie jest przecieranie więcej niż raz.
- Sunną jest **rozpoczęcie przecierania od palców stóp aż do początku golenia**. Jest hadis, że Prorokﷺ przechodził obok mężczyzny, który robił łudu i mył swoje chuff. Prorokﷺ wziął go za rękę i powiedział: „Zaprawdę mój Pan nakazał mi przecierać w taki sposób" i pokazał mężczyźnie [przetarcie] od palców stóp aż do nogi raz, i Prorokﷺ rozszerzył palce. [At-Tabarani 2/30]
- Dodatkowo, **nie ma obowiązku zrobienia intencji** na przetarcie chuff.

RZECZY UNIEWAŻNIAJĄCE PRZECIERANIE CHUFF

- Przetarcie chuff jest unieważnione **wszystkimi rzeczami, które unieważniają ludu.** Jeśli ktoś na przykład wydali gaz, zarówno jego ludu jak i przetarcie chuff jest unieważnione. Wtedy taka osoba robi na nowo ludu i przeciera chuff, bez wyjmowania i obmywania stóp.
- **Wyjęcie stóp z chuff** unieważnia przetarcie, ale nie unieważnia samego ludu. Również wysunięcie **ponad połowy stopy** z chuff (z intencją lub przypadkowo) unieważnia przetarcie, ale nie ludu.
- Jeśli ponad połowa stopy zostaje **zamoczona wodą,** przetarcie chuff jest unieważnione.
- **Kiedy okres noszenia chuff się skończy**. Wyjątkiem jest obawa utraty nogi z powodu ekstremalnego zimna – wtedy osoba może nosić chuff, aż do momentu zakończenia zagrożenia.

CZEGO NIE MOŻNA PRZECIERAĆ

- Turbanu - jest to dlatego, że turban może zatrzymać wodę, która powinna dotrzeć do głowy w celach przetarcia przynajmniej ¼. Jest hadis, że Prorokﷺ przecierał turban, ale zostało ustalone, że jego turban pozwalał dotrzeć wodzie do głowy. W Al-Mułatcie jest napisane: „Malik poinformował, że przekaz dotarł do mnie od Dżabira Ibn Abdulli رضي الله عنه , że był zapytany o przecieranie turbanu iu powiedział: „Nie, nie bez wody dotykającej włosów” [Al-Mułatta’ Imama Muhammada 52]

- czapeczki skroniowej, nakrycia głowy kobiety, lub rękawiczek – ponieważ nie ma trudności w ściągnięciu tych rzeczy. Nafi przekazał, że zobaczył Safijję bint Abi Ubajd رضي الله عنها robiącą ludu; ściągnęła zakrycie głowy i przetarła głowę. [Mułatta' Imama Muhammada 53]

CZY MOJE SKARPETKI NADAJĄ SIĘ DO PRZECIERANIA (CHUFF)?

1. Czy **zakrywają całe stopy wraz z kostkami**?
2. Czy są **grube i nieprzezroczyste**?
3. Czy **nie mają dużych dziur** (większych niż trzy najmniejsze palce, razem)?
4. Czy mogę w nich **przejść dłuższy dystans (5km) bez podarcia**?
5. Czy **nie przepuszczają wody** w ilości uniemożliwiającej przetarcie?
6. Czy potrafią stać **same** , bez podparcia/wiązania?

Jeśli choć jedno pytanie brzmi NIE, nie można przecierać, trzeba obmyć stopy. Oznacza to, że **cienkie skarpetki, które używamy na co dzień, nie spełniają wymogów chuff.**

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (PRZECIERANIE CHUFF)

Pytanie: Zosia założyła chuffy bez wcześniejszego obmycia stóp. Później zrobiła łudu i przetarła chuffy. Czy jej łudu jest ważne?

> **Odpowiedź:**
> Nie, jej łudu nie jest ważne. Chuffy muszą być założone po obmyciu stóp podczas łudu. W tej sytuacji Zosia musi zdjąć chuffy i obmyć stopy.

Pytanie: Paweł nosi chuffy, które zakrywają stopy, ale jedna z nich ma dziurę wielkości dwóch najmniejszych palców. Czy może je przecierać?

> **Odpowiedź:** Tak, może je przecierać. Dziura nie przekracza wielkości trzech najmniejszych palców. Gdyby była większa, przecieranie nie byłoby dozwolone.

Pytanie: Maria nie jest w podróży. Zrobiła łudu i założyła chuffy o 7:00 rano. O 10:00 jej łudu zostało złamane. Do której godziny może przecierać chuffy?

> **Odpowiedź:** Może przecierać chuffy do 10:00 następnego dnia. Okres 24 godzin liczy się od momentu pierwszego złamania łudu po założeniu chuff.

Pytanie: Jakub jest w podróży i przeciera chuffy. Po dwóch dniach wraca do domu i przestaje być podróżującym. Czy może dalej przecierać chuffy?

> **Odpowiedź:** Nie, jego okres przecierania się kończy. Gdy podróżujący wróci do domu po upływie jednego dnia i jednej nocy, nie może już dalej przecierać chuff.

Pytanie:
Alicja robiła łudu i zamiast jednego przetarcia chuff przetarła je trzy razy. Czy jej łudu jest ważne?

> **Odpowiedź:** Tak, jej łudu jest ważne, ale powinna unikać przecierania więcej niż raz, ponieważ jest to przeciwko sunnie.

Pytanie: Zosia robi łudu w parku. Ma na sobie cienkie, zwykłe skarpetki i zastanawia się, czy może je przecierać zamiast obmywać stopy.

> **Odpowiedź:** Nie, cienkie skarpetki nie nadają się do przecierania w szkole hanafi.

Pytanie: Adam robił łudu w parku i ma na nogach skórzane buty. Zastanawia się, czy może je przecierać zamiast obmywać stopy.

> **Odpowiedź:** Nie, skórzanych butów nie można przecierać jak skórzanych skarpetek.

PRZECIERANIE GIPSU, BANDAŻA I TYM PODOBNE

PRZECIERANIE GIPSU, BANDAŻA I TYM PODOBNE

Jeśli gips, bandaż, lub tym podobne uniemożliwiają obmycie/przetarcie danej kończyny, należy przetrzeć dany gips/bandaż.

FARD (OBOWIĄZKOWE) CZY ŁADŻIB (POTRZEBNE)?

Jest różnica opinii czy przetarcie gipsu/bandażu jest fard czy jest ładżib. Abu Hanifa był opinii, że jest to ładżib (potrzebne), nie fard (obowiązkowe) – jest to poprawniejsza opinia. Według niej, jeśli ktoś nie przetrze gipsu podczas ludu (z obawy na pogorszenie stanu lub spowodowanie krzywdy) i się pomodli, jego modlitwa będzie ważna.

Abu Jusuf i Imam Muhammad z madhabu hanafi, a także Imam Szafi'i i większość uczonych jest zdania, że jest to fard (obowiązkowe), na podstawie hadisu, gdzie Prorokﷺ przecierał swoje bandaże oraz kiedy Ali złamał swoje przedramię w bitwie pod Uhud lub dniu Chajbar, Prorokﷺ nakazał mu przetrzeć bandaże. Uczeni użyli również analogii (qijas) z pozwolenia przetrarcia chuffów. [At-Tabarani w Masnad asz-Szamijin i w Ibn Madżah 657]

JAK PRZETRZEĆ GIPS/BANDAŻ

- **Nie jest wymagane zrobienia intencji** na przetarcie gipsu/bandaża.
- **Jeśli zdjęcie bandaży sprawi krzywdę lub pogorszenie stanu**, wystarczy przetrzeć tą część ciała,

która jest widoczna między bandażami, bez ruszania bandaża. Taka czynność zapobiegnie przedostania się wody do rany, co mogłoby spowodować zakażenie.

- **Jeśli zdjęcie bandaży nie sprawi krzywdy lub pogorszenia stanu**, należy zdjąć bandaż, przemyć miejsce dookoła rany i przetrzeć samą ranę. Jeśli natomiast przetarcie rany mógłby spowodować krzywdę, należy to opuścić.
- Abu Hanifa był opinii, że wystarczy przetrzeć większość gipsu/bandaża i nie trzeba przecierać całości, co mogłoby sprawiać trud. Imam Szafi'i był zdania, że całość gipsu/bandaża musi być przetarta, ponieważ całość kończyny wymaga obmycia w łudu.
- Jest dozwolone **przetrzeć bandaż na jednej stopie i umyć drugą** (niezranioną).

LIMIT CZASOWY PRZECIERANIA GIPSU/BANDAŻA

Nie ma limitu czasu ile można przecierać gips/bandaż, w przeciwieństwie do przecierania chuffów. Można przecierać gips/bandaż aż do czasu wyzdrowienia rany.

Nie ma wymogu, aby osoba była w stanie czystości przy zakładaniu gipsu/bandażu.

ZDJĘCIE/ZSUNIĘCIE SIĘ GIPSU/BANDAŻA

Przecieranie **nie jest unieważnione, jeśli bandaż spadnie** w czasie choroby (przed uzdrowieniem), w szkole hanafi. Jest to w przeciwieństwie do Imama Szafi'i i i innych uczonych, którzy uznają, że zdjęcie i spadnięcie bandaża/gipsu

unieważnia przecieranie. [Al-Fiqh al-Islami, Ibrahim as-Salkini 136]

Jest dozwolone zmienienie gipsu/bandaża na nowy. To nie wymaga powtórzenia przetarcia na świeżym bandażu, jeśli stary był przetarty – choć jest to bardziej preferowane. Dodatkowo, jeśli nowy bandaż jest założony na stary, nie ma wymogu przetarcia nowego. Podobnie, jeśli górny bandaż był przetarty, a potem zdjęty, nie jest wymagane przetarcie dolnego.

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (PRZECIERANIE GIPSU/BANDAŻA)

Pytanie: Ola ma złamany nadgarstek i nosi gips. Zrobiła ludu bez przecierania gipsu i się pomodliła. Czy jej modlitwa jest ważna?

> **Odpowiedź:** Według Abu Hanify modlitwa będzie ważna. Według Abu Jusufa, Imama Muhammada i większości uczonych powinna przetrzeć gips i powtórzyć modlitwę.

Pytanie: Jakub ma przetarty gips na nodze. Wymienił gips na nowy – czy też go musi przetrzeć?

> **Odpowiedź:** Nie, nie jest to wymagane. Jeśli stary gips był przetarty, można przetrzeć nowy, ale nie jest to obowiązkowe.

Pytanie: Mateusz ma bandaż na jednej stopie i drugą stopę zdrową. Jak powinien wykonać ludu?

> **Odpowiedź:** Może przetrzeć bandaż na jednej stopie, a drugą stopę umyć normalnie.

HAJD, NIFAS, ISTIHADA

KRWAWIENIE MIESIĄCZKOWE, POPORODOWE I NIEREGULARNE

حيض نفاس
إستحاضة

HAJD, NIFAS, ISTIHADA (MIESIĄCZKA, KRWAWIENIE POPORODOWE I NIEREGULARNE)

MATN (ORYGINAŁ) NUR AL-IDAH

فصل في الحيض والنفاس"

Rozdział o miesiączce i połogu

الحيض والنفاس نجس، ويجب على المرأة الفطر والصلاة بعد الطهارة.

Miesiączka i połóg są nieczystościami; kobieta musi powstrzymywać się od postu i modlitwy aż do oczyszczenia.

ويغسل عند الطهارة جميع البدن، ويؤدى الفرائض.

Po oczyszczeniu należy umyć całe ciało i wykonać obowiązki religijne.

فصل في غسل الحيض والنفاس

Rozdział o kąpieli po miesiączce i połogu

تغسل المرأة جميع بدنه عند الطهارة.

Kobieta myje całe ciało po zakończeniu menstruacji lub połogu.

ويكفيها أن يصل الماء إلى جميع الشعر والجلد.

Wystarczy, że woda dotrze do wszystkich włosów i skóry.

ويحرم عليها الصلاة والصوم قبل الغسل.

Przed kąpielą zabronione jest jej modlić się i pościć.

فصل في ما يجب على المرأة عند الطهارة

Rozdział o obowiązkach kobiety przy oczyszczeniu

إذا طهرت المرأة بعد الحيض أو النفاس وجب عليها الوضوء والغسل.

Gdy kobieta oczyszcza się po miesiączce lub połogu, obowiązuje ją wykonanie ablucji i kąpieli rytualnej.

ويستحب غسل ما استعمل من البدن أثناء النجاسة.

Zaleca się także umycie tych części ciała, które miały kontakt z nieczystością.

وتصلي وتصوم بعد ذلك.

Następnie może modlić się i pościć.

فصل في المستحاضات

Rozdział o kobietach z krwawieniem nieregularnym (mustahada)

المستحاضة تختلف عن الحائض.

Kobieta z krwawieniem nieregularnym różni się od kobiety miesiączkującej.

وتجب عليها الصلاة والصوم.

Jest zobowiązana do modlitwy i postu.

وتغسل عند الجنابة فقط.

Kąpiel rytualna wykonuje jedynie w przypadku stanu nieczystości rytualnej (dżunuba).”

HAJD – KRWAWIENIE MIESIĄCZKOWE

Krwawienie miesiączkowe jest definiowane jako krew wypływająca z macicy u kobiety, która osiągnęła dojrzałość płciową i która nie jest ani chora ani w ciąży, ani nie osiągnęła wieku menopauzy (co według hanafi fiqh wynosi 55 lat).

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA

Dziewczynka nie może osiągnąć dojrzałości płciowej przed dziewiątym rokiem życia[12]. **Dziewczynka osiąga dojrzałość płciową, jeśli w wieku dziewięciu lat lub później doświadczy krwawienia miesiączkowego,** lub mokrego snu z wydzieleniem mani (wytrysku). Jeśli dziewczynka młodsza niż 9 lat doświadcza krwawienia, jest to uznawane za istihadę – nieregularne krwawienie. Za istihadę uznaje się również krwawienie kobiety po menopauzie lub tej, co przekroczyła wiek 55-ciu lat.

DŁUGOŚĆ KRWAWIENIA MIESIĄCZKOWEGO

Muzułmanka powinna zapisywać długość trwania swojej miesiączki, aby być w stanie zauważyć powtarzające się schematy, jak na przykład regularną długość trwania krwawienia.

Minimum: Trzy dni i trzy noce (72 godz.)

Maksimum: dziesięć dni i dziesięć nocy(240 godz.)

12 Mowa jest o dziewięciu latach w kalendarzu księżycowym hidżri

Nie ma warunku, by krew była wydalana bezustannie przez ten czas, przerwy w krwawieniu nie unieważniają okresu trwania.

Prorokﷺ powiedział: „Minimalny okres hajd (menstruacji) (...) wynosi trzy dni i towarzyszące im noce, podczas gdy maksimum wynosi dziesięć." [Ad-Darqutani, al-Zajla'i, tom I, 191]

W tym okresie każda wydzielina, która jest **czerwona, żółta, lub ciemna**, **jest zaliczana jako krwawienie miesiączkowe,** dopóki kobieta nie zobaczy czystej białej wydzieliny. [Al-Hidaja 60]

A' iszaعنها رضي الله uznawała wszystko inne niż czysto białą wydzielinę za okres [Al-Zajla'i, tom I, 193]

DŁUGOŚĆ OKRESU CZYSTOŚCI (THUHR)

Thuhr (okres czystości) jest czasem między dwoma menstruacjami.

Minimum: 15 dni

Maksimum: nie ma maksymalnego czasu trwania thuhr.

NIFAS – KRWAWIENIE POPORODOWE

Nifas jest definiowane jako krwawienie po porodzie.

Minimum: nie ma minimalnej długości trwania

Maksimum: 40 dni w madhabie hanafi

Anas رضي الله عنه relacjonował, że Prorokﷺ ustanowił długość trwania 40 dni kobietom w stanie nifas, chyba, że krwawienie ustanie wcześniej. [Ibn Madżah 649]

ISTIHADA – NIEREGULARNE KRWAWIENIE

Istihada jest każdym krwawieniem z pochwy, który nie zalicza się do hajd lub nifas. Przykłady istihady:

- krwawienie u dziewczynki **młodszej niż 9 lat,**
- krwawienie u kobiety **starszej niż 55 lat,**
- krwawienie trwające **krócej niż 3 dni i 3 noce** (więc niezaliczane jako hajd),
- krwawienie wychodzące **ponad 10 dni hajd** - dla kobiety bez regularnej długości trwania miesiączki (pierwsze 10 dni są zaliczone jako hajd, reszta jako istihada),
- krwawienie **dłuższe niż regularna długość miesiączki** i wychodzące ponad 10 dni hajd - dla kobiet które mają regularne miesiączki,
- **plamienie** w dowolnej części cyklu miesiączkowego,
- krwawienie poporodowe trwające dłużej **niż 40 dni** (pierwsze 40 dni są zaliczone jako nifas, reszta jako istihada),
- **krwawienie w ciąży**

CO ROBIĆ W PRZYPADKU ISTIHADY?

Istihada **nie ma wpływu na modlitwę, post, czy relacje intymne.** Jedyna różnica między brakiem krwawienia, a istihadą, jest to, że kobieta **powinna robić ładu przed każdą obowiązkową modlitwą.**

Prorok powiedział: „Kobiety z przedłużonym krwawieniem powinny zrobić ładu dla każdej modlitwy." [al-Ma'ani al-Athar 1/103]

Przekazała A'isza رضي الله عنها: „Fatima bint Abi Hubaisz رضي الله عنها powiedziała Posłańcowi Boga: „O Posłańcu Boga! Nie staję się czysta (z krwawienia). Czyż mam zaprzestać modlitw?" Posłaniec Boga odpowiedział: „Nie, ponieważ to z naczynia krwionośnego, a nie z miesiączki. Kiedy więc rozpocznie się prawdziwa miesiączka, zaprzestań modlitw, a kiedy się skończy, obmyj krew z ciała (weź kąpiel) i odpraw modlitwy". [Sahih al-Buchari 306]

Przekazała `A'isza رضي الله عنها: „Pewnego razu jedna z żon Proroka (ﷺ) odprawiała razem z nim rytuał i`tikaf (pozostanie w meczecie) i zaczęła krwawić między miesiączkami. Widziała krew (z intymnych części ciała) i podstawiała pod siebie naczynie na krew. Podnarrator `Ikrima dodał: `A'isza kiedyś zobaczyła płyn z krokosza barwierskiego i powiedziała: „Wygląda jak to, co kiedyś miała ta i tamta". [Sahih al-Buchari 309]

PODSTAWOWY SPOSÓB LICZENIA DŁUGOŚCI TRWANIA HAJD

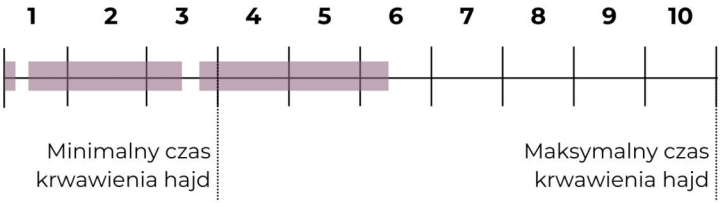

KOBIETA, KTÓRA MA REGULARNĄ DŁUGOŚĆ MIESIĄCZKI (HAJD)

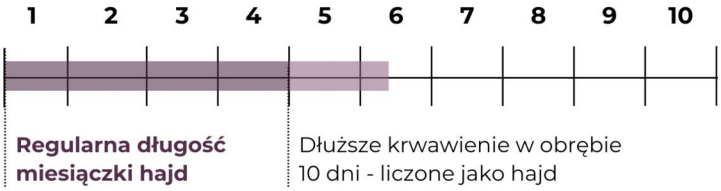

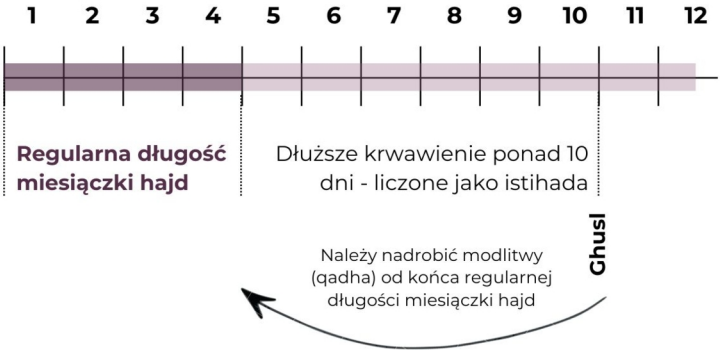

ZABRONIONE AKTYWNOŚCI PODCZAS KRWAWIENIA HAJD I NIFAS

Kobiety menstruujące i te, mające krwawienie poporodowe, są w stanie większej nieczystości rytualnej.

- **Modlitwa.** Prorokﷺ powiedział: „Kiedy krwawienie miesiączkowe się zaczyna, opuśćcie modllitwę, a kiedy się skończy, weźcie kąpiel (ghusl) i módlcię się." [Abu Dałud 286]
- **Post**
- **Recytacja Koranu** z fizycznej kopii (mushaf), ani z pamięci. Ibn Umar przekazał, że Prorokﷺ powiedział: „Kobieta w stanie menstruacji nie powinna recytować niczeggo z Koranu, ani ta w stanie nieczystości po relacjach intymnych." [At-Tirmidhi 131, Ibn Madżah 596]
    - Wyjątkiem jest recytacja Koranu jako dua, na przykład cytując du'y Proroków z Koranu, czy słysząc wieści o czyjejś śmierci („Inna lillahi ła inna lilahi radżi'un" - „Do Boga należymy i do Niego powrócimy")
    - Malikijscy uczeni dozwolili recytowanie Koranu przez kobiety w stanie hajd lub nifas, jeśli się uczą Koranu na pamięć, lub obawiają się zapomnienia. Nie jest to dozwolone w stanie dżanaba po relacjach intymnych, ponieważ tę nieczystość można usunąć poprzez ghusl od razu, a w przypadku hajd czy nifas trzeba poczekać na ustanie krwawienia.

- **Dotknięcie Koranu, chyba, że przez barierę.** Allahﷻ mówi w Koranie: „Dotykają go tylko oczyszczeni.” [56:79] Prorokﷺ powiedział: „Nikt, oprócz osoby w stanie czystości, nie może dotykać Koranu.” [Al-Zajla’i, tom I, 196-98]
    - Dotyczy się to również innych elementów z Koranem, jak na przykład dekoracje naścienne.
    - Dotykanie Koranu przez swój rękaw jest makruh.
    - Książki, które posiadają mniej niż połowę tekstu jako Koran (np. księga tafsiru, gdzie jest więcej opisu niż Koranu), są dozwolone do dotknięcia.
    - Dotyczy się to jedynie mushaf, czyli arabskiego Koranu. Tłumaczenia nie są zaliczane jako mushaf.
- **Przebywanie w meczecie.** Umm Salama رضي الله عنها przekazała, że Prorokﷺ wszedł do patio meczetu i ogłosił głośnym głosem: „Meczet jest haram (niedozwolony) dla mężczyzny w stanie dżanaba i dla kobiet menstruujących.” [Ibn Madżah 645]
    - Obecnie meczety składają się z wielu pokojów, które mają różne funkcje – konferencje, sale edukacyjne, itp. Zakaz dotyczy jedynie musalli, czyli miejsca modlitwy.
- **Tałaf (okrążenie Ka’aby podczas pielgrzymki)** jest haram, nawet jeśli tałaf zostanie zaakceptowany. A’isza رضي الله عنها powiedziała: „Wykonajcie to, co pielgrzym hadżdż wykonuje, a tałaf zróbcie, kiedy staniecie się czyste.” [Buchari 305/Maraky al-Falah 89]

- **Relacje intymne z mężem poprzez wprowadzenie penisa do pochwy**
    - inne relacje intymne i przyjemności są dozwolone z wyjątkiem obszaru od pępka do kolan

HADISY O KOBIETACH W STANIE HAJD I NIFAS ZA CZASÓW PROROKA

Oto zbiór kilku hadisów, pokazujących, że kobiety menstruujące nie były inaczej traktowane z powodu swojego stanu.

Przekazała A'isza رضي الله عنها: „Kiedy miała miesiączkę, **czesałam włosy Posłańcowi Boga** (ﷺ).” [Sahih al-Buchari 295]

Przekazała A'isza رضي الله عنها: „**Prorok (ﷺ) zwykł opierać się na moich kolanach i recytować Koran**, gdy miałam miesiączkę”. [Sahih al-Buchari 297]

Przekazała Umm Salama رضي الله عنها: „Kiedy leżałam z Prorokiem (ﷺ) pod jednym wełnianym prześcieradłem, dostałam miesiączki. Wymknęłam się i założyłam ubranie odpowiednie na miesiączkę. Zapytał: „Czy masz miesiączkę?”. Odpowiedziałam: „Tak”. Wtedy zawołał mnie i powiedział mi **bym się położyła z nim pod tym samym prześcieradłem**”. [Sahih al-Buchari 298]

Przekazała Majmuna رضي الله عنها: „Zawsze, gdy Posłaniec Boży chciał **okazywać czułość** którejś ze swoich żon (relacje intymne między żoną a mężem) **w trakcie miesiączki,** prosił ją, aby założyła izar (sukienka noszona poniżej talii)” [Sahih al-Buchari 303].

Przekazała Asma bint Abi Bakr رضي الله عنها: „Kobieta zapytała Posłańca Bożego: „O Posłańcu Boży! Co mamy zrobić, jeśli krew menstruacyjna spadnie na nasze ubranie?" Posłaniec Boży odpowiedział: „**Jeśli krew menstruacyjna spadnie na ubranie którejś z was, niech chwyci plamę krwi, potrze ją, obmyje wodą i pomodli się w niej**". [Sahih al-Buchari 307]

DODATKOWE UWAGI DO HAJD I NIFAS

Kobieta, która menstruuje, lub ma krwawienie poporodowe, **powinna później nadrobić dni obowiązkowego postu, które opuszcza.** Tak więc, jeśli podczas Ramadanu kobieta opuści 5 dni z powodu menstruacji, musi odrobić 5 dni postu po Ramadanie. In sza Allah🤲 więcej o tym w księdze postu.

A'isza رضي الله عنها powiedziała: „Kiedy miałyśmy krwawienie miesiączkowe, lub poporodowe, powiedziano nam byśmy nadrobiły post, ale nie modlitwę." [Muslim 335]

Hajd i nifas sprawiają, że nie da się osiągnąć czystości rytualnej poprzez ludu, lub ghusl. **To jednak nie znaczy, że kobieta nie może dbać o swoją higienę!**

SCENARIUSZE Z ŻYCIA (HAJD, NIFAS, ISTIHADA)

Pytanie: Zuzia ma 8 lat i zauważyła krwawienie. Czy jest to hajd?

> **Odpowiedź:** Nie. Dziewczynka nie może osiągnąć dojrzałości płciowej przed 9 rokiem życia. To krwawienie jest uznawane za istihadę, a nie hajd.

Pytanie: Hania krwawiła 4 dni, potem miała jeden dzień przerwy, a następnie znów krwawienie. Czy to wciąż jeden hajd?

> **Odpowiedź:** Tak. Przerwy w krwawieniu nie przerywają hajd, o ile całość mieści się w granicach 10 dni.

Pytanie: Między dwiema miesiączkami Zosia miała tylko 10 dni bez krwawienia. Czy drugi okres może być uznany za hajd?

> **Odpowiedź:** Nie. Minimalny okres czystości (thuhr) wynosi 15 dni. Krwawienie przed upływem 15 dni jest istihadą.

Pytanie: Marysia zwykle ma miesiączkę trwającą 6 dni, ale tym razem krwawienie trwało 12 dni. Co jest hajd?

> **Odpowiedź:** Hajd trwa tyle, ile jej regularny okres, czyli 6 dni. Pozostałe dni są istihadą.

Pytanie: Edyta krwawiła po porodzie przez 45 dni. Jak to zaklasyfikować?

> **Odpowiedź:** Pierwsze 40 dni to nifas, a pozostałe 5 dni to istihada.

Pytanie: Kasia ma istihadę. Czy może się modlić i pościć?

> **Odpowiedź:** Tak. Istihada nie zabrania modlitwy ani postu. Kasia powinna jedynie wykonać ładu przed każdą obowiązkową modlitwą.

Pytanie: Podczas Ramadanu Iza miała 4 dni miesiączki. Co powinna zrobić po Ramadanie?

> **Odpowiedź:** Powinna odrobić 4 dni postu, ale nie musi odrabiać modlitw.

Pytanie: Podczas miesiączki Ania chce recytować Koran z pamięci. Czy może?

> **Odpowiedź:** Nie. W madhabie hanafickim kobieta w stanie hajd lub nifas nie recytuje Koranu, ani z mushafu, ani z pamięci, z wyjątkiem du'a zawierających fragmenty Koranu.

Pytanie: Eliza ma istihadę. Czy może mieć relacje intymne z mężem?

> **Odpowiedź:** Tak, może mieć relacje intymne z mężem.

Pytanie: Alicja w trakcie hajd chce przenieść Koran, chwytając go przez chustkę. Czy to dozwolone?

> **Odpowiedź:** Tak, dotykanie mushafu przez barierę jest dozwolone, choć dotykanie przez rękaw jest makruh.